

I

(EÜ asutamislepingu / Euratomi asutamislepingu kohaselt vastu võetud aktid, mille avaldamine on kohustuslik)

MÄÄRUSED

KOMISJONI MÄÄRUS (EÜ) nr 889/2008,

5. september 2008,

millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 834/2007 (mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise kohta) üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses mahepõllumajandusliku tootmise, märgistamise ja kontrolliga

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 28. juuni 2007. aasta määrust (EÜ) nr 834/2007 mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise ja määruse (EMÜ) nr 2092/91 kehtetuks tunnistamise kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 9 lõiget 4, artikli 11 teist lõiku, artikli 12 lõiget 3, artikli 14 lõiget 2, artikli 16 lõike 3 punkti c, artikli 17 lõiget 2, artikli 18 lõiget 5, artikli 19 lõike 3 teist lõiku, artikli 21 lõiget 2, artikli 22 lõiget 1, artikli 24 lõiget 3, artikli 25 lõiget 3, artiklit 26, artikli 28 lõiget 6, artikli 29 lõiget 3, artikli 38 punkte a, b, c ja e ning artiklit 40,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruses (EÜ) nr (834/2007), eriti selle III, IV ja V jaotises, on kehtestatud taime- ja loomakasvatuse sektori mahepõllumajanduslike toodete tootmise, märgistamise ja kontrolliga seotud põhinõuded. Nende nõuete rakendamiseks tuleks kehtestada üksikasjalikud eeskirjad.
- (2) Teatavaid loomaliike, mahepõllumajanduslikke vesiviljelustooteid, merevetikaid ja toiduks või söödaks kasutatavaid pärme käsitlevate uute üksikasjalike tootmiseeskirjade väljatöötamine ühenduse tasandil nõuab rohkem aega ning seetõttu tuleks seda teha edasises menetluses. Sel põhjusel on asjakohane jätta nimetatud tooted käesoleva määruse reguleerimisalast välja. Vastavalt määruse (EÜ) nr 834/2007 artiklile 42 tuleks teatavate kariloomaliikide, vesiviljelustoodete ja merevetikate suhtes siiski kohaldada *mutatis mutandis* tootmist, kontrollimist ja märgistamist käsitlevaid ühenduse eeskirju.
- (3) Et vältida mitmetimõistetavust ja tagada mahepõllumajandusliku tootmise eeskirjade ühtne rakendamine, tuleks määratleda teatavad mõisted.

- (4) Mahepõllumajanduslik taimekasvatus põhineb taimede toitmisel peamiselt mulla ökosüsteemi kaudu. Seetõttu ei tohiks lubada hüdroponika viljelemist, mille puhul taimi kasvatatakse inertses mineraal- ja toitainete lahuses.
- (5) Mahepõllumajanduslikus taimekasvatuses kasutatakse mitmesuguseid viljelusviise ning piiratud koguses vähese lahustuvusega väetisi ja mullaomaduste parandajaid, seetõttu tuleks neid viise täpsustada. Elukoige tuleks kehtestada teatavate mittesünteesitud toodete kasutamise tingimused.
- (6) Oluliselt tuleks piirata pestitsiidide kasutamist, mis võib kahjustada keskkonda või millest võib jääda jääke põllumajandustoodetesse. Kahjurit, haiguste ja umbrohu ohjamisel tuleks eelistada ennetavate meetmete rakendamist. Lisaks tuleks kehtestada teatavate taimekaitsevahendite kasutamise tingimused.
- (7) Nõukogu määruse (EMÜ) nr 2092/91 ⁽²⁾ kohaselt oli mahepõllumajanduses täpselt määratletud tingimustel lubatud kasutada teatavaid taimekaitsevahendeid, väetisi, mullaomaduste parandajaid, samuti teatavaid mitterahepõllumajanduslikke söödamaterjale, söödalisan- deid ja sööda abiaineid ning teatavaid puhastus- ja desinfitseerimisvahendeid. Mahepõllumajanduse jätkuvuse tagamiseks tuleks vastavalt määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 16 lõike 3 punktile c jätkata kõnealuste toodete ja ainete lubamist. Selguse huvides on ka kohane loetleda määruse (EMÜ) nr 2092/91 kohaselt lubatud tooted ja ained käesoleva määruse lisades. Tulevikus võib neisse loenditesse lisada muid tooteid ja aineid teistsugusel õiguslikul alusel, nimelt vastavalt määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 16 lõikele 1. Seetõttu on asjakohane eristada iga toodete või ainete kategooria staatust loendis sümboli abil.

⁽¹⁾ ELT L 189, 20.7.2007, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 198, 22.7.1991, lk 1.

- (8) Terviklik lähenemine mahepõllumajandusele nõuab maaga seotud loomakasvatust, milles tekkivat sõnnikut kasutatakse taimekasvatuse toiteainena. Kuna loomakasvatust tähendab alati põllumajandusmaa majandamist, tuleks sätestada maata loomakasvatuse keeld. Mahepõllumajanduslikus loomakasvatuses peaks tõuvalikul arvesse võtma loomade suutlikkust kohaneda kohalike tingimustega, elujõulisust ja vastupidavust haigustele ning soodustada tuleks ulatuslikku bioloogilist mitmekesisust.
- (9) Teatavates oludes võib ettevõtjatel tekkida raskusi vähenedu genofondist mahepõllumajanduslike tõuloomade saamisel, mis kahjustaks sektori arengut. Seetõttu tuleks kehtestada võimalus tuua põllumajandusettevõttesse tõuaretuse eesmärgil piiratud arvul mittemahepõllumajandusloomi.
- (10) Mahepõllumajanduslikus loomakasvatuses tuleks tagada, et loomade spetsiifilised käitumisvajadused oleks rahuldatud. Selleks peaks kõigi loomaliikide pidamise kohad vastama ventilatsiooni, valgustuse, ruumikuse ja mugavuse poolest asjaomaste loomade vajadustele ning võimaldama igale loomale piisavalt ruumi vabalt liikuda ja oma loomupärast sotsiaalset käitumist välja kujundada. Kehtestada tuleks teatavate loomade, sh mesilaste pidamistingimustele ja kasvatustavadele esitatavad erinõuded. Kõnealused pidamise eritingimused peaksid tagama loomade kõrgetasemelise heaolu, mis on üks mahepõllumajandusliku loomakasvatuse prioriteete, ning võivad seega olla rangemad kui ühenduses põllumajanduse suhtes üldiselt kohaldatavad heaolunõuded. Mahepõllumajanduslikud kasvatustavad peaksid ära hoidma kodulindude liigkiire kasvatamise. Seetõttu tuleks kehtestada erisätted intensiivsete kasvatusmeetodite vältimiseks. Eelkõige tuleks sätestada, et kodulinde tuleb pidada kuni minimaalse eani või nad peaksid pärinema aeglaselt kasvavate kodulindude liinidest, nii et kummalgi juhul ei oleks stiimulit kasutada intensiivseid kasvatusmeetodeid.
- (11) Enamikul juhtudel, kui ilmastikutingimused seda võimaldavad, peaks loomadel olema võimalus pääseda rohtu sööma vabaõhualadele ning sellistel aladel tuleks põhimõtteliselt kasutada asjakohast rotatsiooni.
- (12) Et vältida loodusvarade, nagu mulla ja vee saastamist toitainetega, tuleks kehtestada ülempiirid sõnniku kasutamisele hektari kohta ja loomade pidamisele ühel hektaril. See piir peaks olema seotud sõnniku lämmastiksisaldusega.
- (13) Tuleks keelata vigastamised, mis põhjustavad loomadele stressi, kahjustusi, haigusi või kannatusi. Piiratud tingimustel võib siiski lubada konkreetseid tegevusi, mis on teatavat liiki tootmise või loomade ja inimeste turvalisuse jaoks hädavajalikud.
- (14) Loomi tuleb sööta mahepõllumajanduseeskirjade kohaselt toodetud ja eelistatavalt oma ettevõttest saadava rohu ja söödaga, võttes arvesse loomade füsioloogilisi vajadusi. Lisaks võib loomade põhiliste toitainevajaduste rahuldamiseks osutada vajalikuks teatavate mineraalainete, mikroelementide ja vitamiinide kasutamine täpselt määratletud tingimustel.
- (15) Kuna mahepõllumajanduslikult kasvatatud mäletsejaliste võimalused omandada olulisi vitamiine, nagu A-, D- ja E-vitamiini, oma söödaratsioonist on kliimast ja kättesaadavatest söödaallikatest tingituna piirkondlikult erinevad ja tõenäoliselt sellistena püsivad, peaks mäletsejalistele olema lubatud anda kõnealuseid vitamiine.
- (16) Loomade tervishoiu korraldus peaks peamiselt põhinema haiguste vältimisel. Lisaks tuleks rakendada puhastamise ja desinfitseerimise erimeetmeid.
- (17) Keemiliselt sünteetisid allopaatiliste ravimite ennetav kasutamine ei ole mahepõllumajanduses lubatud. Kohest ravi nõudva looma haiguse või vigastuse puhul peaks keemiliselt sünteetisid allopaatiliste ravimite kasutamine olema siiski lubatud rangelt piiratud koguses. Peale selle peaks tarbijate jaoks mahepõllumajandustoodangu terviklikkuse tagamiseks olema pärast keemiliselt sünteetisid allopaatiliste ravimite kasutamist võimalik võtta piiravaid meetmeid, nagu topeptipikkusega keeluaia kehtestamine.
- (18) Tuleks kehtestada erieeskirjad haiguste vältimiseks ja veterinaarraviks mesinduses.
- (19) Tuleks sätestada nõue, et toitu või sööta tootvad ettevõtjad peavad toodetavate töödeldud toodete mahepõllumajandusliku tootmise eeskirjadele vastavuse tagamiseks arvesse võtma kriitiliste töötlemisetappide süstemaatilisel kindlaksmääramisel põhinevaid asjakohaseid menetlusi.
- (20) Teatava töödeldud mahepõllumajandusliku toidu ja sööda tootmise tagamiseks on vaja teatavaid mittemahepõllumajanduslikke tooteid ja aineid. Veini töötlemise eeskirjade ühtlustamine ühenduse tasandil vajab rohkem aega. Seetõttu tuleks keelata kõnealuste toodete kasutamine veini töötlemisel, kuni edasises menetluses kehtestatakse erieeskirjad.
- (21) Määruse (EMÜ) nr 2092/91 kohaselt oli mahepõllumajandusliku toidu töötlemisel täpselt määratletud tingimustel lubatud kasutada teatavaid põllumajandusest mittepärinevaid koostisosi, teatavaid toidutöötlemise abiaineid ja teatavaid põllumajandusest pärinevaid mittemahepõllumajanduslikke koostisosi. Mahepõllumajanduse jätkuvuse tagamiseks tuleks vastavalt määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 21 lõikele 2 lubada kõnealuste toodete ja ainete

jätkuvat kasutamist. Selguse huvides on ka kohane loetleda määruse (EMÜ) nr 2092/91 kohaselt lubatud tooted ja ained käesoleva määruse lisades. Tulevikus võib neisse loenditesse lisada muid tooteid ja aineid teistsugusel õiguslikul alusel, nimelt vastavalt määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 21 lõikele 2. Seetõttu on asjakohane eristada iga toodete või ainete kategooria staatust loendis sümboli abil.

- (22) Mahepõllumajanduslikke ja mittemahepõllumajanduslikke tooteid võib teatavatel tingimustel koguda ja transportida korraga. Tuleks kehtestada erisätteid, et käitlemise ajal korralikult eraldada mahepõllumajanduslikud tooted mittemahepõllumajanduslikest toodetest ning hoida ära nende segunemine.
- (23) Mahepõllumajanduslikule tootmismeetodile üleminek nõuab kõigi kasutatavate tavade puhul teatavat kohandamisperioodi. Olenevalt varasemast põllumajanduslikust tootmisviisist tuleks eri tootmissektorite jaoks kehtestada eri ajavahemikud.
- (24) Vastavalt määruse (EÜ) nr 834/2007 artiklile 22 tuleks kehtestada kõnealuses artiklis sätestatud erandite kohaldamise eritingimused. On kohane kehtestada sellised tingimused seoses mahepõllumajandusloomade, sööda, mesilasvaha, seemnete ja seemnekartulite ja mahepõllumajanduslike koostisosade puudumisega, samuti seoses loomakasvatuse korraldusega seonduvate eriprobleemide ja katastroofiolukordadega.
- (25) Põllumajanduse geograafilised ja struktuurilised erinevused ning kliimatilised piirangud võivad kahjustada mahepõllumajandusliku tootmise arendamist teatavates piirkondades ning võivad seeläbi tingida vajaduse teha teatavate tavade puhul erandeid seoses loomapidamishoonete ja -rajatiste iseärasustega. Seetõttu tuleks täpselt määratletud tingimustel lubada loomade lõastamist ettevõtetes, mis on oma geograafilise asukoha ja struktuuriliste piirangute, eelkõige mägiste alade tõttu väikesed, ning ainult juhul, kui loomi ei ole võimalik hoida nende käitumistavadele vastavates rühmades.
- (26) Määruse (EMÜ) nr 2092/91 alusel tehti tärkava mahepõllumajandusliku loomakasvatuse sektori väljaarendamise tagamiseks teatavaid ajutisi erandeid seoses loomade lõastamise, loomade pidamise tingimuste ja loomkoormusega. Et mitte takistada mahepõllumajandusliku loomakasvatuse sektori arengut, tuleks need erandid ülemineku-meetmetena kuni aegumiskuupäevani säilitada.
- (27) Arvestades tolmeldamise tähtsust mahepõllumajanduslikus mesindussektoris, peaks olema võimalik teha erandeid, mis lubavad ühes ja samas ettevõttes paralleelselt viljeleda mahepõllumajanduslikku ja mittemahepõllumajanduslikku mesindust.
- (28) Teatavates oludes võib põllumajandustootjatel olla raskusi mahepõllumajanduslikult kasvatatud loomadega ja mahepõllumajandusliku söödaga varustatuse tagamisel ning seetõttu tuleks lubada kasutada piiratud arvu mittemahepõllumajanduslikult toodetud põllumajanduslikke sisendeid piiratud kogustes.
- (29) Mahepõllumajandust viljelevad tootjad on teinud suuri jõupingutusi mahepõllumajandusliku seemne ja taimse materjali tootmise väljaarendamiseks, et pakkuda laia taimesordivalikut, mille jaoks on saadaval mahepõllumajanduslikku seemet ja samalaadset taimset paljundusmaterjali. Praegu ei ole siiski paljude liikide jaoks piisavalt mahepõllumajanduslikku seemet ja taimset paljundusmaterjali saada ning neil juhtudel tuleks lubada kasutada mittemahepõllumajanduslikku seemet ja samalaadset taimset paljundusmaterjali.
- (30) Selleks et aidata ettevõtjatel leida mahepõllumajanduslikku seemet ja seemnekartulit, peaks iga liikmesriik tagama, et luuakse andmebaas, mis sisaldab teavet selle kohta, milliste sortide mahepõllumajanduslikku seemet ja seemnekartulit on turul saada.
- (31) Täiskasvanud veiste pidamine võib loomapidajat ja teisi loomadega tegelevaid inimesi ohustada. Seetõttu tuleks sätestada erandite tegemise võimalus imetajate lõplikus nuumamisetapis, eriti veiste puhul.
- (32) Katastroofiolukorrad või ulatuslikult levivad looma- või taimehaigused võivad avaldada tõsist mõju asjaomaste piirkondade mahepõllumajanduslikule tootmisele. Tuleb võtta sobivaid meetmeid tagamaks põllumajanduse säilimist või isegi taasloomist. Seetõttu tuleks võimaldada mittemahepõllumajanduslike loomade või mittemahepõllumajandusliku sööda tarnimist mõjutatud piirkondadesse piiratud ajavahemikul.
- (33) Vastavalt määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 24 lõikele 3 ja artikli 25 lõikele 3 tuleks kehtestada eritingimused ühenduse logo esitusviisi, ülesehituse, suuruse ja kujunduse, samuti kontrolliasutuse või -organi koodnumbri ning põllumajandustoote tootmiskoha tähise esitusviisi ja ülesehituse kohta.
- (34) Vastavalt määruse (EÜ) nr 834/2007 artiklile 26 tuleks kehtestada mahepõllumajandusliku sööda märgistamise erinõuded, võttes arvesse sööda sorte ja koostisosi ning sööda suhtes kohaldatavaid horisontaalseid märgistamisnorme.

- (35) Lisaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrusel (EÜ) nr 882/2004 (ametlike kontrollide kohta, mida tehakse sööda- ja toidualaste õigusnormide ning loomatervishoidu ja loomade heaolu käsitlevate eeskirjade täitmise kontrollimise tagamiseks) ⁽³⁾ põhinevale kontrollisüsteemile tuleks kehtestada spetsiifilised kontrollimeetmed ja eelkõige mahepõllumajanduslike toodete tootmise, ettevalmistamise ja levitamise kõigi etappidega seotud üksikasjalikud nõuded.
- (36) Liikmesriikide poolt komisjonile edastatud teave peab võimaldama komisjonil saadetud teavet statistilise teabe ja võrdlusandmete haldamiseks otseselt ja võimalikult tõhusalt kasutada. Selle eesmärgi saavutamiseks tuleks sätestada, et igasugune liikmesriikide ja komisjoni vaheline teabe esitamine ja teabevahetus toimuks elektrooniliselt või digitaalsel kujul.
- (37) Teabe ja dokumentide vahetamine komisjoni ja liikmesriikide vahel, samuti liikmesriikide poolt komisjonile teabe kättesaadavaks tegemine ja edastamine toimub üldjuhul elektrooniliselt või digitaalselt. Selleks et mahepõllumajandusliku tootmise eeskirjade raames seda teabevahetust paremini korraldada ja kasutatavamaks muuta, on vaja olemasolevaid arvutisüsteeme kohandada või võtta kasutusse uued süsteemid. Tuleks ette näha, et seda teeks komisjon ja et seda rakendataks pärast liikmesriikide teavitamist mahepõllumajandusliku tootmise komitee kaudu.
- (38) Andmete töötlemise tingimused kõnealustes arvutisüsteemides ning määruse (EÜ) nr 834/2007 kohaselt edastamisele kuuluvate dokumentide sisu ja vorm vajavad õigusaktide või haldamisega seotud vajaduste muutumise tõttu sagedast kohandamist. Samuti on vajalik liikmesriikide esitatavate dokumentide ühetaoline vormistamine. Nende eesmärkide saavutamiseks ja menetluste lihtsustamiseks ning asjaomaste arvutisüsteemide kohese kasutamise võimaldamiseks tuleks kõnealuste dokumentide vorm ja sisu kehtestada näidiste ning küsimustike alusel, mida komisjon peaks pärast mahepõllumajandusliku tootmise komitee teavitamist muutma ja uuendama.
- (39) Tuleks kehtestada üleminekumeetmed teatavate määruse (EMÜ) nr 2092/91 raames kehtestatud sätete jaoks, et mitte ohustada mahepõllumajandusliku tootmise jätkuvust.
- (40) Komisjoni 29. jaanuari 1993. aasta määrus (EMÜ) nr 207/93, millega määratletakse määruse (EMÜ) nr 2092/91 (põllumajandustoodete mahepõllundustootmise ning põllumajandustoodete ja toiduainete puhul sellele viitavate märgiste kohta) VI lisa sisu ning kehtestatakse artikli 5 lõike 4 üksikasjalikud rakenduseeskirjad, ⁽⁴⁾ komisjoni 14. augusti 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1452/2003, millega säilitatakse nõukogu määruse (EMÜ) nr 2092/91 artikli 6 lõike 3 punktis a sätestatud erand, mida kohaldatakse seemnete ja taimse paljundusmaterjali teatavate liikide suhtes, ning kehtestatakse kõnealuse erandiga seotud protseduurireedid ja kriteeriumid, ⁽⁵⁾ ning komisjoni 5. veebruari 2003. aasta määrus (EÜ) nr 223/2003 mahepõllundusmeetodil toodetud söötade, söödasegude ja söödatoorainete etikettimisega seotud nõuete ning nõukogu määruse (EMÜ) nr 2092/91 muutmise kohta ⁽⁶⁾ tuleks tunnistada kehtetuks ja asendada uue määrusega.
- (41) Määrus (EMÜ) nr 2092/91 on tunnistatud kehtetuks määrusega nr 834/2007 alates 1. jaanuarist 2009. Paljude esimesena nimetatud määruse sätete kohaldamist tuleks siiski mõningate kohandustega jätkata ning seetõttu need ka käesoleva määruse raames vastu võtta. Selguse huvides on kohane esitada tabel määruse (EMÜ) nr 2092/91 kõnealuste sätete ja käesoleva määruse sätete vahelise vastavuse kohta.
- (42) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas mahepõllumajandusliku tootmise regulatiivkomitee arvamusega,
- ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

⁽⁴⁾ EÜT L 25, 2.2.1993, lk 5.

⁽⁵⁾ ELT L 206, 15.8.2003, lk 17.

⁽⁶⁾ ELT L 31, 6.2.2003, lk 3.

⁽³⁾ ELT L 165, 30.4.2004, lk 1.

Sisukord

I jaotis	Sissejuhatavad sätted	7
II jaotis	Toodete tootmise, töötlemise, pakendamise, transportimise ja ladustamise eeskirjad	7
1. peatükk	Taimekasvatus	7
2. peatükk	Loomakasvatus	8
1. jagu	Loomade päritolu	8
2. jagu	Loomade pidamis- ja kasvatustavad	9
3. jagu	Sööt	12
4. jagu	Veterinaarravi	13
3. peatükk	Töödeldud tooted	14
4. peatükk	Toodete pakendamine, transportimine ja ladustamine	16
5. peatükk	Üleminekueeskirjad	17
6. peatükk	Erandlikud tootmiseeskirjad	19
1. jagu	Kliimaatilised, geograafilised või struktuurilised piirangud	19
2. jagu	Mahepõllumajanduslike sisendite puudumine	20
3. jagu	Mahepõllumajandusliku loomakasvatuse korraldusega seotud eriprobleemid	21
4. jagu	Katastroofiolukorrad	21
7. peatükk	Seemne andmekogu	22
III jaotis	Märgistus	23
1. peatükk	Ühenduse logo	23
2. peatükk	Sööda märgistamise erinõuded	24
3. peatükk	Muud märgistamise erinõuded	24
IV jaotis	Kontrollimine	25
1. peatükk	Minimaalsed kontrollinõuded	25
2. peatükk	Taimede ja taimsete saaduste kontrollinõuded	26
3. peatükk	Loomakasvatusest pärit loomade ja loomsete saaduste kontrollinõuded	27
4. peatükk	Ettevalmistusüksuste kontrollinõuded	28
5. peatükk	Impordi kontrollinõuded	29
6. peatükk	Kolmandate isikutega lepingu sõlminud üksuste kontrollinõuded	29

7. peatükk	Sööta valmistavate üksuste kontrollinõuded	30
8. peatükk	Rikkumised ja teabevahetus	30
V jaotis	Teabe edastamine, ülemineku- ja lõppsätted	31
1. peatükk	Teabe edastamine komisjonile	31
2. peatükk	Ülemineku- ja lõppsätted	32

I JAOTIS

SISSEJUHATAVAD SÄTTED

Artikkel 1

Sisu ja reguleerimisala

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 1 lõikes 2 nimetatud toodete mahepõllumajandusliku tootmise, märgistamise ja kontrolli erieeskirjad.

2. Käesolevat määrust ei kohaldata järgmiste toodete suhtes:

- a) vesiviljelustooted;
- b) merevetikad;
- c) muud loomaliigid peale artiklis 7 nimetatute;
- d) toiduks või söödaks kasutatavad pärmid.

II, III ja IV jaotist kohaldatakse siiski *mutatis mutandis* esimese lõigu punktides a, b ja c nimetatud toodete suhtes seni, kuni määruse (EÜ) nr 834/2007 alusel kehtestatakse nende toodete üksikasjalikud tootmiseeskirjad.

Artikkel 2

Mõisted

Lisaks määruse (EÜ) nr 834/2007 artiklis 2 määratletud mõistetele kasutatakse käesoleva määruse kohaldamisel järgmisi mõisteid:

- a) „mittemahepõllumajanduslik” – määruse (EÜ) nr 834/2007 ja käesoleva määruse kohasest tootmisest mitte pärinev ja sellega mitte seotud;
- b) „veterinaarravimid” – Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/82/EÜ (veterinaarravimeid käsitlevate ühenduse eeskirjade kohta) (⁷) artikli 1 lõikes 2 määratletud tooted;
- c) „importija” – füüsiline või juriidiline isik Euroopa Ühenduses, kes ise või oma esindaja kaudu esitab kaubasaadetise vabasse ringlusse laskmiseks Euroopa Ühenduses;
- d) „esimene kaubasaaja” – füüsiline või juriidiline isik, kellele kaubasaadeti tarnitakse ning kes võtab selle vastu edasiseks ettevalmistamiseks ja/või turustamiseks;
- e) „ettevõte” – kõik ühtse juhtimise all põllumajandustoodete tootmiseks käitatavad tootmisüksused;
- f) „tootmisüksus” – kõik tootmissektori jaoks kasutatavad varad, näiteks tootmisruumid, kõlvikud, karjamaad, vabaõhualad, loomapidamishooned, ruumid põllukultuuride,

taimekasvatussaaduste, loomakasvatussaaduste, toormaterjalide ja mis tahes muu konkreetse tootmissektori seisukohalt asjakohase sisendi ladustamiseks;

- g) „hüdropooniline tootmine” – meetod taimede kasvatamiseks, mille puhul on nende juured mineraaltoitainete lahuses või inertses keskkonnas, näiteks perliidis, kruusas või mineraalvillas, millele on lisatud toitainelahus;
- h) „veterinaarravi” – kõik konkreetse haiguse juhtumit ravivad või ennetavad kuurid;
- i) „üleminekuperioodi sööt” – mahepõllumajanduslikule tootmisele ülemineku perioodil toodetud sööt, välja arvatud sööt, mis on koristatud 12 kuu jooksul pärast määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 17 lõike 1 punktis a osutatud ülemineku algust.

II JAOTIS

MAHEPÕLLUMAJANDUSTOODETE TOOTMISE, TÖÖTLEMISE, PAKENDAMISE, TRANSPORTIMISE JA LADUSTAMISE EESKIRJAD

1. PEATÜKK

Taimekasvatus

Artikkel 3

Mulla majandamine ja väetamine

1. Kui taimede toitainevajadusi ei saa rahuldada määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 12 lõike 1 punktides a, b ja c sätestatud meetmetega, võib mahepõllumajanduslikus tootmises kasutada ainult käesoleva määruse I lisas viidatud väetisi ja mullaomaduste parandajaid ning seda üksnes vajalikul määral. Ettevõtjad hoiavad alles toote kasutamise vajadust tõendavad dokumendid.

2. Nõukogu direktiivis 91/676/EMÜ (veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest) (⁸) määratletud ühes ettevõttes kasutatav sõnniku kogus ei tohi ületada 170 kg lämmastikku kasutatava põllumajandusmaa hektari kohta aastas. Kõnealune piirang kehtib ainult laudasõnniku, kuivatatud laudasõnniku ja veetustatud linnusõnniku, komposteeritud virtsa, sh linnusõnniku, komposteeritud laudasõnniku ja vedela virtsa kasutamise kohta.

3. Mahepõllumajandusettevõtted võivad sõlmida kirjalikke koostöölepinguid ainult teiste mahepõllumajandusliku tootmise eeskirju täitvate ettevõtetega, kui nad tahavad jagada mahepõllumajanduslikust tootmisest ülejäävat sõnnikut. Lõikes 2 viidatud ülempiir arvutatakse kõigi sellises koostöös osalevate mahepõllumajandustootmisüksuste põhjal.

(⁷) EÜT L 311, 28.11.2001, lk 1.

(⁸) EÜT L 375, 31.12.1991, lk 1.

4. Mulla üldise seisundi parandamiseks või toitainete kättesaadavuse suurendamiseks mullas või põllukultuurides võib kasutada mikroorganisme sisaldavaid asjakohaseid preparaate.

5. Komposti aktiveerimiseks võib kasutada asjakohaseid taimseid valmistisi või mikroorganisme sisaldavaid preparaate.

Artikkel 4

Hüdropoonilise tootmise keeld

Hüdropooniline tootmine on keelatud.

Artikkel 5

Kahjuri-, haigus- ja umbrohutõrje

1. Kui taimi ei saa määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 12 lõike 1 punktides a, b, c ja g sätestatud meetmete abil kahjurite ja haiguste eest piisavalt kaitsta, võib mahepõllumajanduslikus tootmises kasutada ainult käesoleva määruse II lisas nimetatud tooteid. Ettevõtjad hoiavad alles toote kasutamise vajadust tõendavad dokumendid.

2. Lõksudes ja püünistes kasutatavate toodete, v.a feromoonipüüniste puhul peavad lõksud ja/või püünised ära hoidma ainete pääsemise keskkonda ning ainete ja kasvatatavate kultuuride kokkupuutumise. Lõksud tuleb pärast kasutamist kokku korjata ja ohutult kõrvaldada.

Artikkel 6

Seenekasvatuse erieeskirjad

Seente kasvatamisel võib kasutada substraate, kui need koosnevad ainult järgmistest koostisosadest:

- a) laudasõnnik ja virts,
 - i) mis on pärit mahepõllumajandusliku tootmisega ettevõtetest;
 - ii) või mis on nimetatud I lisas, ainult juhul kui punktis i viidatud toode ei ole kättesaadav ja juhul, kui nende kaal ei ületa 25 % substraadi koostisosade kogukaalust (v.a katteaine ja lisatud vesi) enne kompostimist;
- b) põllumajandusest pärinevad tooted, mis on saadud mahepõllumajandusliku tootmisega ettevõtetest, välja arvatud punktis a nimetatud tooted;
- c) keemiliselt töötlemata turvas;
- d) pärast langetamist keemiliselt töötlemata puit;
- e) I lisas nimetatud mineraalained, vesi ja muld.

2. PEATÜKK

Loomakasvatus

Artikkel 7

Reguleerimisala

Käesolevas peatükis kehtestatakse järgmiste liikide üksikasjalikud kasvatuseeskirjad: veised, sh pühvlid ja piisonid, hobuslased, sead, lambad, kitsed, kodulinnud (III lisas nimetatud liigid) ja mesilased.

1. jagu

Loomade päritolu

Artikkel 8

Mahepõllumajanduslike loomade päritolu

1. Tõu- või liinivalikul tuleb arvesse võtta loomade kohane misvõimet kohalike tingimustega, nende elujõulisust ning vastupanuvõimet haigustele. Peale selle tuleb tõu- või liinivalikul vältida teatavaid haigusi või terviseprobleeme, mis on seotud mõne intensiivtootmises kasutatud tõu või liiniga (nt sigade stressisündroom, PSE-sündroom, äkksurm, iseeneslik abort, keisrilõiget vajavad rasked poegimised jne). Eelistada tuleks omamaiseid tõuge ja liine.

2. Mesilastest tuleks eelistada *Apis mellifera* ja nende kohalike ökotüüpide kasutamist.

Artikkel 9

Mittemahepõllumajanduslike loomade päritolu

1. Kooskõlas määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 14 lõike 1 punkti a alapunktiga ii võib tõuaretuse eesmärgil tuua ettevõttesse mittemahepõllumajanduslikke loomi ainult juhul, kui mahepõllumajanduslikke loomi ei ole piisaval arvul saada, ning käesoleva artikli lõigetes 2 kuni 5 sätestatud tingimustel.

2. Mittemahepõllumajanduslikke noorloomi tuleb karja esmakordsel moodustamisel kasvatada vahetult pärast võõrutamist vastavalt mahepõllumajandusliku loomakasvatuse eeskirjadele. Loomade karjaga liitumise päeval tuleb rakendada ka järgmisi piiranguid:

- a) pühvlid, vasikad ja varsad peavad olema nooremad kui kuus kuud;
- b) lamba- ja kitsetalled peavad olema nooremad kui 60 päeva;
- c) pörsad peavad kaaluma vähem kui 35 kg.

3. Karja uuendamiseks kasutatavaid mittemahepõllumajanduslikke täiskasvanud isasloomi ja nullipaari emasloomi tuleb edaspidi kasvatada vastavalt mahepõllumajandusliku loomakasvatuse eeskirjadele. Peale selle on emasloomade arvule kehtestatud järgmised piirangud:

- a) emasloomi võib sisse tuua kuni 10 % täiskasvanud hobuslaste või veiste (sh pühvlid ja piisonid) arvust ja kuni 20 % täiskasvanud sigade, lammaste ja kitsede arvust aastas;
- b) vähem kui kümnest hobuslastest või veisest või vähem kui viiest seast, lambast või kitsest koosnevate üksuste puhul on ülalnimetatud uuendamine piiratud maksimaalselt ühe loomaga aastas.

2012. aastal vaadatakse käesoleva lõike käesolev sätte üle, pidades silmas selle järgjulist kaotamist.

4. Lõikes 3 nimetatud protsendimäärasid võib pädeva asutuse loal suurendada kuni 40 %ni järgmistel erijuhtudel:

- a) ettevõtte oluline laiendamine;
- b) tõu vahetamine;
- c) uue loomakasvatusharu kujundamine;
- d) põllumajanduse jaoks kadumisohtu olevate tõugude kasvatamine vastavalt komisjoni määruse (EÜ) nr 1974/2006 ⁽⁹⁾ IV lisas sätestatule ning neil juhtudel ei pea kõnealustest tõugudest loomad tingimata olema nullipaarid.

5. Mesilate uuendamisel võib mahepõllumajanduslikus tootmis-üksuses asendada aastas 10 % mesilasemadest ja sülemitest mittemahepõllumajanduslike mesilasemadest ja sülemitega tingimuse, et mesilasemad ja sülemid viiakse tarudesse, mille kärjed või kärjepõhjad pärinevad mahepõllumajanduslikest tootmisüksustest.

2. jagu

Loomade pidamis- ja kasvatustavad

Artikkel 10

Pidamistingimusi käsitlevad eeskirjad

1. Hoone soojustus, küte ja ventilatsioon peavad tagama, et õhuringlus, tolmusisaldus, temperatuur, suhteline õhuniiskuse ja gaasisaldus püsib tasemel, mis ei kahjusta loomade tervist.

⁽⁹⁾ ELT L 368, 23.12.2006, lk 15.

Hoones peab olema piisav loomulik õhuvahetus ning piisavalt päeavalgust.

2. Loomade pidamine laudas ei ole kohustuslik sellistes piirkondades, kus ilmastikutingimused võimaldavad loomi väljas pidada.

3. Hoonete loomkoormus peab kindlustama loomade mugavuse, üldise heaolu ja liigiomaste vajaduste rahuldamise, mis eelkõige sõltuvad loomaliigist ja -tõust ning loomade vanusest. Arvestada tuleb ka loomade käitumistavasid, mis sõltuvad eelkõige loomarühma suurusest ning loomade soost. Optimaalse loomkoormusega taotletakse loomade üldist heaolu, jättes neile piisavalt ruumi vabalt seista, kergesti lamama heita, end ümber pöörata, puhastada, võtta kõiki loomupäraseid asendeid ja teha kõiki loomulikke liigutusi, nagu sirutused ja tiibade lehvitamine.

4. Lautade ja vabajalutuslade minimaalne pindala ja muud eri liiki ja eri omadustega loomade pidamise tingimused on sätestatud III lisas.

Artikkel 11

Imetajate spetsiifilised pidamistingimused ja kasvatustavad

1. Lauda põrand peab olema sile, kuid mitte libe. Vähemalt pool III lisas ettenähtud pindalast peab olema jäik, st mitte restega võrkpõrand.

2. Laudas peab olema mugav, pehme ja kuiv lebamiskohas- / puhkekoht, mis on piisava suuruse ja jäiga konstruktsiooniga, mitte võrkpõrandaga. Puhkepaigas peab olema avar ja kuiv, allapanuga lebamiskoht. Allapanu peab koosnema põhust või muust nõuetekohasest looduslikust materjalist. Allapanu võib parendada või rikastada I lisas loetletud mineraalainetega.

3. Olenemata nõukogu direktiivi 91/629/EMÜ ⁽¹⁰⁾ artikli 3 lõikest 3 on keelatud üle ühe nädala vanuste vasikate pidamine eraldi latrites.

4. Olenemata nõukogu direktiivi 91/630/EMÜ ⁽¹¹⁾ artikli 3 lõikest 8 tuleb emiseid kasvatada rühmades, välja arvatud tiinuse lõppjärgus ja imetamise ajal.

5. Põrsaid ei tohi pidada ülestikku asetatud sulgudes ega pörsapuurides.

6. Jalutuskohades peavad sead saama püherdada ja tuhnida. Tuhnimiseks võib kasutada mitmesuguseid substraate.

⁽¹⁰⁾ EÜT L 340, 11.12.1991, lk 28.

⁽¹¹⁾ EÜT L 340, 11.12.1991, lk 33.

Artikkel 12

Kodulindude spetsiifilised pidamistingimused ja kasvatustavad

1. Kodulinde ei tohi pidada puurides.
2. Veelinnud peavad pääsema ojasse, tiiki, järve või basseini, kui ilmastiku- ja hügieenitingimused seda lubavad, et looma liigiomased vajadused ja heaolunõuded oleksid rahuldatud.
3. Kõik kodulinnukasvatustes kasutatavad hooned peavad vastama järgmistele miinimumnõuetele:
 - a) vähemalt kolmandik põrandapinnast peab olema jäik, st mitte rest- või võrkpõrand, ning kaetud õlgedest, puulaastudest, liivast või turbast allapanuga;
 - b) munakanadele mõeldud linnukasvatushoonetes peab piisavalt suurt osa kanadele mõeldud põrandapinnast saama kasutada lindude väljaheidete kogumiseks;
 - c) lindudel peavad olema õrred, mille mõõtmed ja arv vastavad III lisas ettenähtud linnurühma suurusele ja lindude suurusele;
 - d) lindudel peavad olema nende suurusele vastavate mõõtmetega sisse- ja väljapääsuluugid, mille üldpikkus peab olema vähemalt neli meetrit linnukasvatushoone iga 100 m² kohta;
 - e) ühes linnukasvatushoones tohib olla kuni:
 - i) 4 800 tibut,
 - ii) 3 000 munakana,
 - iii) 5 200 pärllkana,
 - iv) 4 000 emast muskusparti või pekingi parti või 3 200 isast muskusparti või pekingi parti või teisi parte,
 - v) 2 500 kohikukke, hane või kalkunit;
 - f) lihatootmiseks ettenähtud linnukasvatushoonete üldpindala ei tohi ühe tootmisüksuse puhul olla üle 1 600 m²;
 - g) linnukasvatushooned tuleb ehitada viisil, mis võimaldab kõigil lindudel kergesti juurde pääseda vabaõhualale.
4. Päevaalgusele lisaks võib kasutada kunstlikku valgustust kuni 16-tunnise valge aja tagamiseks nii, et öine pidev puhkeae,

mil kunstlikku valgustust ei kasutata, kestab vähemalt kaheksa tundi.

5. Et vältida intensiivsete kasvatusmeetodite kasutamist, peab kodulinde kasvatama minimaalse vanuseni või peavad need pärinema aeglase kasvuga linnuliinidest. Kui ettevõtja ei kasuta aeglase kasvuga liine, on minimaalne tapavanus järgmine:

- a) kanade puhul 81 päeva;
- b) kohikukkede puhul 150 päeva;
- c) pekingi partide puhul 49 päeva;
- d) emaste muskuspartide puhul 70 päeva;
- e) isaste muskuspartide puhul 84 päeva;
- f) sinikaelpartide puhul 92 päeva;
- g) pärllkanade puhul 94 päeva;
- h) isaste kalkunite või küpsetamiseks mõeldud hanede puhul 140 päeva ning
- i) emaste kalkunite puhul 100 päeva.

Pädev asutus määrab kindlaks aeglase kasvuga liinide kriteeriumid või koostab nende loendi ja esitab selle ettevõtjatele, teistele liikmesriikidele ja komisjonile.

Artikkel 13

Mesilaste pidamise eritingimused ja nõuded tarudele

1. Mesila asukoht peab olema paigas, mida 3 km raadiuses ümbritsevad nektari- ja õietolmuallikad koosnevad põhiliselt mahepõllumajanduskultuuridest ja/või looduslikest taimedest ja/või kultuuridest, mida on töödeldud keskkonda vähe mõjutavate meetoditega, mis on võrdväärsed nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 ⁽¹²⁾ artiklis 36 või nõukogu määruse (EÜ) nr 1257/1999 ⁽¹³⁾ artiklis 22 kirjeldatud meetoditega, mis ei mõjuta mesindussaaduste mahepõllumajanduslikku kvaliteeti. Eespool märgitud nõuded ei kehti piirkondade suhtes, kus ei toimu õitsemist või kui tarud on puhkeolekus.
2. Liikmesriigid võivad kindlaks määrata piirkonnad või maaalad, kus mahepõllumajandusliku tootmise eeskirjadele vastav mesindus ei ole teostatav.
3. Tarud peavad olema põhiliselt looduslikust materjalist, mis ei tekita keskkonna või mesindussaaduste saastamise ohtu.

⁽¹²⁾ ELT L 277, 21.10.2005, lk 1.

⁽¹³⁾ EÜT L 160, 26.6.1999, lk 80.

4. Mesilasvaha uute kärjepõhjade valmistamiseks peab tulema mahepõllumajandustootmisüksusest.

5. Ilma et see piiraks artikli 25 kohaldamist, võib tarudes kasutada ainult looduslikke saadusi, nagu taruvaik, vaha ja taimeõlid.

6. Keemiliste sünteetiliste repellentide kasutamine mee kogumise ajal on keelatud.

7. Lesehauet sisaldavaid kärge ei tohi meevurritamisel kasutada.

Artikkel 14

Päas vabaõhualadele

1. Vabaõhualad võivad olla osaliselt kaetud.
2. Vastavalt määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 14 lõike 1 punkti b alapunktile iii peavad taimtoidulised pääsema karjamaale rohtu sööma alati, kui tingimused seda võimaldavad.
3. Juhul kui taimtoidulised pääsevad karjamaale karjatamisajal ning kui talvine laudasüsteem võimaldab loomadele piisavalt liikumisvabadust, võib loobuda kohustusest lasta loomi talvekuudel vabaõhualadele.
4. Olenemata lõikest 2 peavad üle aasta vanused pullid pääsema karjamaale või vabaõhualale.
5. Kodulinnud peavad pääsema vabaõhualale vähemalt kolmandikul oma elueast.
6. Kodulindude vabaõhualad peavad olema põhiliselt taimestikuga kaetud, kaitserajatistega varustatud ning võimaldama loomadel kergesti pääseda nõuetekohase arvu joogi- ja söödakünade juurde.
7. Kui kodulinde hoitakse ühenduse õigusaktide alusel kehtestatud piirangute või kohustuste tõttu siseruumides, peab neil olema alaline juurdepääs piisavas koguses koresöödale ja sobivale materjalile, et rahuldada nende etoloogilisi vajadusi.

Artikkel 15

Loomkoormus

1. Kogu loomkoormus peab olema selline, et ei ületataks artikli 3 lõikes 2 nimetatud piirmäära 170 kg lämmastikku põllumajandusmaa hektari kohta aastas.
2. Eelnimetatud sobiva loomkoormuse kindlaksmääramiseks kehtestab pädev asutus eelnimetatud piirmääraga võrdväärsed loomühikud, kasutades suunisena IV lisa või vastavalt direktiivile 91/676/EMÜ vastu võetud asjakohaseid riigisisesid õigusnorme.

Artikkel 16

Maata loomakasvatuse keeld

Maata loomakasvatus, mille viljelemisel loomakasvataja ei majanda põllumajandusmaad ega ole sõlminud kirjalikku koostöökokkulepet teise ettevõtjaga vastavalt artikli 3 lõikele 3, on keelatud.

Artikkel 17

Mahepõllumajanduslike ja mittemahepõllumajanduslike loomade samaaegne kasvatamine

1. Ettevõttes võib olla mittemahepõllumajanduslikke loomi tingimusel, et neid kasvatatakse üksustes, mille hooned ja maatükid on kindlalt eraldatud üksustest, kus tootmine toimub vastavalt mahepõllumajanduse eeskirjadele, ja tingimusel et kõnealused loomad on eri liigist.
2. Mittemahepõllumajanduslikud loomad võivad kasutada mahepõllumajanduslikku karjamaad igal aastal piiratud ajavahemiku jooksul tingimusel, et loomad on pärit lõike 3 punktis b määratletud põllumajandustootmisest ja et samal ajal ei ole karjamaal mahepõllumajanduslikke loomi.
3. Mahepõllumajanduslikke loomi võib ühisel maal karjatada tingimusel, et:
 - a) maad ei ole vähemalt 3 aastat töödeldud mahepõllumajanduses lubamatute toodetega;
 - b) kõnealusel maal karjatatavad mittemahepõllumajanduslikud loomad on pärit määruse (EÜ) nr 1698/2005 artiklis 36 või määruse (EÜ) nr 1257/1999 artiklis 22 kirjeldatuga võrdväärselt põllumajandustootmisest;
 - c) kõnealust maad kasutatavalt mahepõllumajanduslikelt loomadelt saadud loomseid saadusi ei arvata mahepõllumajandusliku toodangu hulka, kui ei suudeta tõendada, et kõnealused loomad on nõuetele vastaval viisil eraldatud mittemahepõllumajanduslikest loomadest.

4. Rändkarjatuse ajal võivad loomad, kui neid aetakse ühelt karjatamisalalt teisele, toituda tavapärastel maadel. Toitumine mittemahepõllumajanduslikust söödast (hein ja muud taimed, mida loomad söövad) ei tohi kõnealusel ajavahemikul ületada 10 % kogu aasta söödaratsioonist. Kõnealune kogus arvutatakse põllumajandusest pärinevas söödas sisalduva kuivaine osakaalu.

5. Ettevõtjad hoiavad alles käesolevas artiklis viidatud sätete kasutamist tõendavad dokumendid.

Artikkel 18

Loomade majandamine

1. Selliseid toiminguid nagu kummipaelte kinnitamine lammaste sabade külge, sabakärpimine, hammaste eemaldamine, noka lühendamine ja sarvede eemaldamine ei tohi mahepõllumajanduses süstemaatiliselt teha. Pädevad asutused võivad siiski anda loa mõne kõnealuse toimingu tegemiseks loomade turvalisuse või tervise, heaolu või hügieeni parandamise eesmärgil, kaaludes iga juhtumit eraldi.

Looma kannatusi tuleb minimeerida sellega, et rakendatakse piisavat anesteasiat ja/või valutustamist ning toiminguid teevad kvalifitseeritud töötajad looma seisukohalt kõige sobivamas eas.

2. Füüsiline kastreerimine on lubatud toodete kvaliteedi ning traditsiooniliste tootmistavade säilitamiseks, ent ainult lõike 1 teises lõigus ettenähtud tingimustel.

3. Mesilaste kõndistamine, näiteks emamesilaste tiibade kärpimine, on keelatud.

4. Loomi tuleb peale ja maha laadida ilma nende sundimiseks mis tahes liiki elektrilisi stimulaatoreid kasutamata. Allopaatiliste rahustite kasutamine enne transportimist või transportimise ajal on keelatud.

3. jagu

Sööt

Artikkel 19

Samast ettevõttest või teistest mahepõllumajandusettevõtetest pärinev sööt

1. Taimtoiduliste loomade puhul, välja arvatud iga-aastase rändkarjatamise ajal vastavalt artikli 17 lõikele 4, peab vähemalt 50 % söödast pärinema samast tootmisüksusest või juhul, kui see pole võimalik, olema toodetud koostöös teiste mahepõllumajandusettevõtetega peamiselt samas piirkonnas.

2. Mesilaste puhul tuleb tootmisperioodi lõpus jätta tarudesse talvitamiseks piisav mee- ja õietolmuvaru.

3. Mesilasperede söötmine on lubatud ainult juhul, kui ilmastikutingimused ohustavad nende säilimist, ning ainult ajavahemikul pärast viimast meesaaki ja viisteist päeva enne nektari või lehemee järgmise korjeaja algust. Sööta tuleb mahepõllumajandusliku mee, mahepõllumajandusliku suhkrusii- rupi või mahepõllumajandusliku suhkruga.

Artikkel 20

Loomade toitumisvajadustele vastav sööt

1. Kõiki noorimetajaid tuleb sööta, eelistades muule naturaalsele piimale emapiima, minimaalse ajavahemiku vältel, mis veiste,

sh pühvli- ja piisoniliikide ning hobuslaste puhul on kolm kuud, lammaste ja kitsede puhul 45 päeva ning sigade puhul 40 päeva.

2. Taimtoiduliste kasvatamise süsteemid peavad põhinema karjamaade maksimaalsel kasutamisel vastavalt nende ligipääsetavusele eri aastaaegadel. Vähemalt 60 % igapäevase ratsiooni kuivainest peab koosnema koresöödast värske või kuivsööda või silona. Piimatootmisloomade puhul võib lüpsiperioodi alguses lubada vähendada kõnealust määra 50 %ni maksimaalselt kolmeks kuuks.

3. Sigade ja kodulindude päevasele söödaratsioonile tuleb lisada koresööta värske või kuivsööda või silona.

4. Loomade pidamine tingimustes või toidul, mis võib põhjustada aneemiat, on keelatud.

5. Nuumamine peab olema igas kasvatamise järgus katkestatav. Sundsöötmine on keelatud.

Artikkel 21

Üleminekuperioodi sööt

1. Keskmiselt kuni 30 % söödaratsioonist võib koosneda üleminekuperioodi söödast. Kui üleminekuperioodi sööt on pärit sama ettevõtte tootmisüksusest, võib selle osakaalu suurendada 60 %ni.

2. Keskmiselt kuni 20 % loomadele söödetavast söödast võib pärineda esimest aastat üleminekujärgus olevatelt piisikarjamaadelt või mitmeaastaste söödataimedega maatükkidelt saadud saagist või seal karjatamisest, kui need maatügid moodustavad osa ettevõttest, kuid ei ole olnud selle ettevõtte mahepõllumajandustootmisüksuse osa viimase viie aasta jooksul. Kui kasutatakse nii üleminekuperioodi sööta kui ka esimest aastat üleminekujärgus olevatelt maatükkidelt saadud sööta, ei tohi selliste söötade osakaal kokku ületada lõikes 1 kindlaksmääratud maksimumprotsente.

3. Lõigetes 1 ja 2 nimetatud kogused arvutatakse välja igal aastal põllumajandusest pärinevas söödas sisalduva kuivaine osakaaluna.

Artikkel 22

Määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 14 lõike 1 punkti d alapunktis iv osutatud tooted ja ained

1. Taimse ja loomse päritoluga mittemahepõllumajanduslikke söödamaterjale võib mahepõllumajanduses kasutada artiklis 43 kehtestatud piirangute kohaselt ning ainult juhul, kui need on loetletud V lisas ja peetakse kinni kõnealuses lisas kehtestatud piirangutest.

2. Mahepõllumajanduslikke loomse päritoluga söödamerjale ja mineraalse päritoluga söödamerjale võib mahepõllumajanduses kasutada ainult juhul, kui need on loetletud V lisas ja peetakse kinni kõnealuses lisas kehtestatud piirangutest.

3. Kalandussaaduseid ja kalanduse kõrvalsaaduseid võib mahepõllumajanduses kasutada ainult juhul, kui need on loetletud V lisas ja peetakse kinni kõnealuses lisas kehtestatud piirangutest.

4. Söödalisandeid, teatavaid loomasöödana kasutatavaid tooteid ja töötlemise abiaineid võib mahepõllumajanduses kasutada ainult juhul, kui need on loetletud V lisas ja peetakse kinni kõnealuses lisas kehtestatud piirangutest.

4. jagu

Haiguste ennetamine ja veterinaarravi

Artikkel 23

Haiguste ennetamine

1. Keemiliselt sünteesitud allopaatiliste veterinaarravimite või antibiootikumide kasutamine haiguste ennetamisel on keelatud, ilma et see piiraks artikli 24 lõike 3 kohaldamist.

2. Kasvu soodustamiseks või toodangu suurendamiseks mõeldud ainete kasutamine (sealhulgas antibiootikumid, koktsidios-taatikumid ja muud kunstlikud kasvusoodustajad) ning hormoonide või samalaadsete ainete kasutamine paljunemise reguleerimiseks (nt inna esilekutsumine või sünkroonimine) või muul eesmärgil on keelatud.

3. Loomade hankimisel mittemahepõllumajanduslikest tootmis-üksustest võidakse olenevalt kohalikest oludest rakendada erimeetmeid, nagu lausteimimine või karantiin.

4. Laudad, sulud, seadmed ja riistad peavad olema nõuete-kohaselt puhastatud ja desinfitseeritud, et vältida nakkuste levikut ning haigusekandjate tekkimist. Väljaheide, uriin ning söömata jäänud või mahapudenud toit tuleb eemaldada nii sageli kui vaja, et minimeerida lõhna tekkimist ning vältida putukate või näriliste siginemist.

Määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 14 lõike 1 punkti f kohaldamisel võib loomakasvatushoonete rajatiste ja riistade puhastamiseks ning desinfitseerimiseks kasutada üksnes VII lisas loetletud tooteid. Putukate ja muude kahjurite hävitamiseks hoonetes ja teistes rajatistes, kus loomi peetakse, võib kasutada rodentitsiide (ainult lõksudes) ja II lisas loetletud tooteid.

5. Pärast iga kodulinnupartii üleskasvatamist tuleb hooned lindudest tühendada. Selle aja jooksul tuleb hooned ja sisseseade puhastada ning desinfitseerida. Peale selle tuleb pärast iga kodulinnupartii üleskasvatamist lasta vabaaaladel puhata, et taimestik saaks taastuda. Liikmesriigid määravad kindlaks aja, mille jooksul peavad vabaaalad tühjad olema. Ettevõtja hoiab alles kõnealuse aja rakendamist tõendavad dokumendid. Kõnealuseid nõudeid ei kohaldata, kui kodulinde ei kasvatata partiidena, ei peeta vabaaaladel ja kui nad saavad terve päeva vabalt ringi liikuda.

Artikkel 24

Veterinaarravi

1. Kui hoolimata kõigist määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 14 lõike 1 punkti e alapunktis i kehtestatud ennetusmeetmetest loomateravishoiu tagamiseks loom haigestub või saab vigastada, tuleb teda viivitamata ravida, vajaduse korral teistest loomadest eraldi ning nõuetekohases laudas.

2. Keemiliselt sünteesitud allopaatiliste veterinaarravimite või antibiootikumide asemel kasutatakse taimravitooteid, homöopaatilisi tooteid ja mikroelemente ning V lisa 3. osas ja VI lisa punktis 1.1 loetletud tooteid, kui nende ravitoime asjaomase loomaliigi ja haiguse puhul on tõhus.

3. Kui lõigetes 1 ja 2 nimetatud toodete kasutamine haiguse või vigastuse ravimisel osutub ebatõhusaks või tõenäoliselt on ebatõhus ning ravi on vajalik looma kannatuste või vaevuste vältimiseks, siis võib loomaaarsti vastutusel kasutada keemiliselt sünteesitud allopaatilisi veterinaarravimeid või antibiootikume.

4. Välja arvatud juhul, kui on tegemist vaktsineerimisega, parasiitidevastase ravi või kohustuslike haigustõrjeprogrammidega, mille puhul loomale või loomarühmale tehakse üle kolme keemiliselt sünteesitud allopaatilise veterinaarravimi või antibiootikumikuuri 12 kuu jooksul või üle ühe ravikuuri, kui loomade tootliku elutsükli pikkus on alla aasta, ei tohi asjaomaseid loomi või nendest saadud tooteid müüa mahepõllumajandusliku toodanguna ning loomadele tuleb määrata artikli 38 lõikes 1 ettenähtud üleminekuajad.

Selliste asjaolude esinemist tõendavad dokumendid hoitakse alles kontrollorgani või kontrolliasutuse tarvis.

5. Keeluaeg loomale tavalistes kasutustingimustes allopaatilise veterinaarravimi manustamise ja sellest loomast mahepõllumajanduslike toiduainete tootmise vahel peab olema kaks korda nii pikk kui direktiivi 2001/82/EÜ artiklis 11 osutatud seadusega ettenähtud keeluaeg või 48 tundi, kui keeluaega ei ole määratud.

Artikkel 25

Spetsiifilised haiguste ennetamise ja veterinaarravi eeskirjad mesinduses

1. Kärjeraamide, tarude ja kärgede kaitsmiseks eelkõige kahjurite eest on lubatud kasutada ainult rodentitsiide (kasutamiseks ainult lõksudes) ja II lisas loetletud asjakohaseid tooteid.

2. Füüsilised meetodid tarude desinfitseerimiseks, näiteks auru või lahtise tulega, on lubatud.

3. Lesehaudme hävitamine on lubatud üksnes varroalesta *Varroa destructor* nakkuse isoleerimiseks.

4. Kui mesilaspered jäävad kõigist eespool nimetatud ennetusmeetmetest hoolimata haigeks või saavad nakkuse, siis tuleb neid viivitamata ravida ning vajaduse korral paigutada eraldatud mesilatesse.

5. Veterinaarravimeid võib mahepõllumajanduslikus mesinduses kasutada, kui vastav kasutus on liikmesriigis lubatud vastavalt ühenduse asjakohastele sätetele või ühenduse õigusaktidega kooskõlas olevatele riigisisestele sätetele.

6. Varroalestaga nakatumise puhul võib kasutada sipelghapet, piimhapet, äädikhapet ja oblikhapet, samuti mentooli, tümooli, eukalüptooli ja kamprit.

7. Kui mesilasperede ravis kasutatakse keemiliselt sünteesisitud allopaatilisi ravimeid, tuleb ravitavad mesilaspered paigutada eraldatud mesilatesse ning kogu mesilasvaha asendada mahepõllumajanduslikust mesindusest pärineva vahaga. Seejärel kehtestatakse kõnealuste mesilasperede suhtes artikli 38 lõikes 3 sätestatud aastane üleminekuaeg.

8. Lõikes 7 kehtestatud nõudeid ei kohaldata lõikes 6 loetletud toodete suhtes.

3. PEATÜKK

Töödeldud tooted

Artikkel 26

Töödeldud sööda ja toidu tootmise eeskirjad

1. Lisandid, töötlemise abiained ning muud toidu või sööda töötlemiseks kasutatavad ained ja koostisosad ning rakendatavad töötlemisviisid, nagu suitsutamine, peavad vastama hea tootmistava põhimõtetele.

2. Töödeldud sööta või toitu tootvad ettevõtjad kehtestavad kriitiliste töötlemisetappide süstemaatilisel kindlaksmääramisel põhinevad asjakohased protseduurid ning uuendavad neid.

3. Lõikes 2 osutatud protseduurid peavad alati tagama valmistatavate töödeldud toodete vastavuse mahepõllumajandusliku tootmise eeskirjadele.

4. Ettevõtjad peavad järgima lõikes 2 osutatud protseduure ja neid rakendama. Eelkõige peavad ettevõtjad:

- a) rakendama ettevaatusabinõusid, et vältida lubamatute ainete ja toodetega saastumise ohtu;
- b) rakendama sobivaid puhastusmeetmeid, seirama nende tõhusust ja registreerima vastavad toimingud;
- c) tagama, et turule ei viidaks mittemahepõllumajanduslikke tooteid mahepõllumajanduslikule tootmismetodile viitava märgistusega.

5. Kui asjaomases tootmisüksuses valmistatakse või ladustatakse ka mittemahepõllumajanduslikke tooteid, peab ettevõtja lisaks lõigetes 2 ja 4 kehtestatud tingimustele:

- a) tegema toiminguid katkematult kogu partii valmistamise ajal eraldi kohas või eraldi ajal mittemahepõllumajanduslike toodetega tehtavatest samalaadsetest toimingutest;
- b) ladustama mahepõllumajanduslikke tooteid enne ja pärast toiminguid eraldi kohas või eraldi ajal mittemahepõllumajanduslikest toodetest;
- c) teatama sellest kontrolliasutusele või kontrollorganile ning hoidma kättesaadavana kõigi toimingute ja töödeldud koguste registrit;
- d) võtma meetmeid, mis on vajalikud, et identifitseerida partiid ning vältida nende segi- või vahetusseminekut mittemahepõllumajanduslike toodetega;
- e) tegema toiminguid mahepõllumajanduslike toodetega ainult pärast tootmisseadmete asjakohast puhastamist.

Artikkel 27

Teatavate toodete ja ainete kasutamine toidu töötlemisel

1. Määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 19 lõike 2 punkti b kohaldamisel võib mahepõllumajandusliku toidu, v.a veini töötlemiseks kasutada ainult järgmisi aineid:

- a) käesoleva määruse VIII lisas loetletud ained;

- b) toiduainete töötlemisel tavaliselt kasutatavad mikroorganismide preparaadid ja ensüümid;
- c) nõukogu direktiivi 88/388/EMÜ⁽¹⁴⁾ artikli 1 lõike 2 punkti b alapunktis i ning punktis c määratletud ained ja tooted, mis on kõnealuse direktiivi artikli 9 lõike 1 punkti d ning lõike 2 kohaselt määratletud looduslike lõhna- ja maitseühendite või looduslike lõhna- ja maitsepreparaatidena;
- d) liha ja munakoorte tembeldamise värve kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 94/36/EÜ⁽¹⁵⁾ artikli 2 lõigete 8 ja 9;
- e) joogivett ja soola (põhikomponendid naatriumkloriid või kaaliumkloriid), mida üldiselt kasutatakse toiduainete töötlemisel,
- f) mineraale (sh mikroelemente), vitamiine, aminohappeid ja muid mikrotoitaineid ainult ulatuses, mis vastab nende ainete õigusaktides sätestatud kasutusele toiduainetes.

2. Määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 23 lõike 4 punkti a alapunktis ii osutatud määra arvutamisel,

- a) tuleb VIII lisas loetletud ja lisandi koodnumbri tulbas tärniga tähistatud toidulisandeid arvestada põllumajandusest pärinevate koostisosadena;
- b) ei tohi käesoleva artikli lõike 1 punktides b, c, d, e ja f osutatud preparaate ja aineid ega lisandi koodnumbri tulbas tärniga tähistamata toidulisandeid arvestada põllumajandusest pärinevate koostisosadena.

3. Enne 31. detsembrit 2010 vaadatakse uuesti läbi järgmiste VIII lisas loetletud ainete kasutamine:

- (a) naatriumnitriti ja kaaliumnitraadi käsitlemine A jaos, pidades silmas kõnealuste lisaainete kasutamise keelustamist;
- (b) vääveldioksiidi ja kaaliummetabisulfiti käsitlemine A jaos;
- (c) Gouda, Edami, Maasdammeri juustude, Boerenkaasi, Friese'i ja Leidse Nagelkaasi töötlemiseks kasutatava soolhappe käsitlemine B jaos.

Punktis a osutatud uue läbivaatamisega seoses võetakse arvesse liikmesriikide edusamme nitritite/nitraatidele ohutute alternatiivide leidmisel ning mahepõllumajandusliku liha töötlejate/tootjate alternatiivset töötlemist ja hügieeni käsitlevate koolituskavade koostamisel.

⁽¹⁴⁾ EÜT L 184, 15.7.1988 lk 61.

⁽¹⁵⁾ EÜT L 237, 10.9.1994 lk 13.

Artikkel 28

Teatavate põllumajandusest pärinevate mittemahepõllumajanduslike koostisosade kasutamine toidu töötlemisel

Määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 19 lõike 2 punkti c kohaldamisel võib mahepõllumajandusliku toidu töötlemisel kasutada käesoleva määruse IX lisas loetletud põllumajandusest pärinevaid mittemahepõllumajanduslikke koostisosi.

Artikkel 29

Põllumajandusest pärinevate mittemahepõllumajanduslike toidu koostisosade lubamine liikmesriikide poolt

1. Kui põllumajandusest pärinevat koostisosa ei ole loetletud käesoleva määruse IX lisas, võib seda koostisosa kasutada ainult järgmistel tingimustel:

- a) ettevõtja on esitanud liikmesriigi pädevale asutusele kõik nõutavad tõendid selle kohta, et asjaomast koostisosa ei toodeta ühenduses mahepõllumajanduse eeskirjade kohaselt piisavas koguses või seda ei saa importida kolmandatest riikidest;
- b) liikmesriigi pädev asutus on andnud ajutise kasutusloa maksimaalselt 12 kuuks, olles eelnevalt kindlaks teinud, et ettevõtja on pidanud ühenduses asuvate tarnijatega vajalikul määral ühendust, et veenduda, et nõutava kvaliteediga asjaomaseid koostisosi ei ole saadaval;
- c) asjaomase koostisosa kasutusluba ei ole otsustatud kehtetuks tunnistada lõigete 3 või 4 kohaselt.

Liikmesriik võib punktis b ettenähtud kasutusluba pikendada 12 kuu võrra kuni kolm korda.

2. Pärast lõikes 1 nimetatud kasutusloa andmist edastab liikmesriik viivitamata teistele liikmesriikidele ja komisjonile järgmised andmed:

- a) kasutusloa väljaandmise kuupäev ning pikendatud loa puhul selle esmakordse väljaandmise kuupäev;
- b) loaomaniku nimi, aadress, telefoni- ja vajaduse korral faksinumber ning elektronposti aadress; loa välja andnud ametiasutuse kontaktisiku nimi ja aadress;
- c) asjaomase põllumajandusest pärineva koostisosa nimetus ning vajaduse korral täpne kirjeldus ja kvaliteedinõuded;

- d) toodete tüüp, mille valmistamiseks taotletavat koostisosa vajatakse;
- e) vajaminevad kogused ja nende põhjendus;
- f) alavarustatuse põhjused ja eeldatav kestus;
- g) liikmesriigi poolt teistele liikmesriikidele ja komisjonile kõnealuse teatise saatmise kuupäev. Komisjon ja/või liikmesriigid võivad käesolevad andmed avaldada.

3. Kui liikmesriigi poolt komisjonile või kasutusloa andnud liikmesriigile esitatud märkustest selgub, et varud on alavarustatuse ajal kasutamiseks kättesaadavad, siis kaalub liikmesriik kasutusloa kehtetuks tunnistamist või selle kehtivusaja lühendamist ning teatab võetud või kavandatavatest meetmetest komisjonile ja teistele liikmesriikidele viieteistkümmne tööpäeva jooksul alates info saamise kuupäevast.

4. Liikmesriigi nõudmisel või komisjoni algatusel esitatakse juhtum uurimiseks määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 37 kohaselt loodud komiteele. Kõnealuse artikli lõikes 2 ettenähtud korras võib teha otsuse kasutusloa kehtetuks tunnistamise või selle kehtivusaja muutmise kohta või vajaduse korral asjaomase koostisosa IX lisasse kandmise kohta.

5. Lõike 1 teises lõigus osutatud pikendamise korral kohaldatakse lõigetes 2 ja 3 sätestatud menetlusi.

4. PEATÜKK

Toodete kogumine, pakendamine, transportimine ja ladustamine

Artikkel 30

Toodete kogumine ja transportimine ettevalmistusüksustesse

Ettevõtjad võivad koguda mahepõllumajanduslikke ja mitte-mahepõllumajanduslikke tooteid samaaegselt ainult juhul, kui võetakse asjakohased meetmed, et ära hoida nende segi- või vahetusseminek mittemahepõllumajanduslike toodetega ja tagada mahepõllumajanduslike toodete identifitseerimine. Ettevõtja hoiab toodete kogumispäevade, -tundide, -ahela ning vastuvõtukuupäevade ja -aegade seotud teabe kontrollorganile või kontrolliasutusele kättesaadavana.

Artikkel 31

Toodete pakendamine ja transport teistesse ettevõtetes või üksustesse

1. Ettevõtjad peavad tagama, et mahepõllumajanduslikke tooteid transporditakse teistesse üksustesse, sh hulgi- ja jaemüüjatele, ainult asjakohastes pakendites, konteinerites või sõidukites,

mis on suletud viisil, mis ei võimalda pitsereid muutmata või rikkumata asendada sisu teise tootega, ning on varustatud etiketiga, millele, ilma et see piiraks õigusaktidele vastavate muude märgiste kasutamist, on märgitud:

- a) ettevõtja või juhul, kui tegemist on eri isikuga, toote omaniku või müüja nimi ja aadress;
- b) toote nimetus või segasööda kirjeldus, millele on lisatud viide mahepõllumajanduslikule tootmismeetodile;
- c) ettevõtjat kontrolliva kontrollorgani või kontrolliasutuse nimi ja/või koodnumber ning
- d) vajaduse korral partii tähis vastavalt märgistussüsteemile, mis on kinnitatud kas riigi tasandil või on kokku lepitud kontrollorgani või kontrolliasutusega ning võimaldab seostada partii punktis 66 nimetatud raamatupidamisaruannetega.

Esimese lõigu punktides a kuni d osutatud andmed võib esitada ka saatedokumendil, kui on kindel, et kõnealust dokumenti saab vaieldamatult seostada toote pakendi, konteineri või sõidukiga. Saatedokumenti on märgitud tarnija ja/või transportija andmed.

2. Pakendeid, konteinereid või sõidukeid ei ole vaja sulgeda, kui:

- a) transport toimub ettevõtja ja teise ettevõtja vahel, kelle mõlema suhtes kehtib mahepõllumajanduse kontrollisüsteem, ning
- b) toodetele on lisatud dokument, mis sisaldab lõikes 1 ettenähtud teavet, ning
- c) nii lähetav kui ka vastuvõttev ettevõtja hoiavad selliseid transporditoiminguid käsitlevaid dokumente selliste transporditoimingute kontrollorgani või kontrolliasutuse jaoks kättesaadavana.

Artikkel 32

Sööda transportimist teistesse tootmis- või ettevalmistusüksustesse või ladustamisruumidesse käsitlevad erieeskirjad

Lisaks artiklis 31 sätestatud nõuetele peavad ettevõtjad sööda transportimisel teistesse tootmis- või ettevalmistusüksustesse või ladustamisruumidesse tagama järgimiste tingimuste täitmise:

- a) transpordi ajal peavad mahepõllumajanduslikult toodetud sööt, üleminekuperioodi sööt ja mittemahepõllumajanduslik sööt olema tõhusalt füüsiliselt eraldatud;

- b) sõidukeid ja/või konteinereid, millega on transporditud mitterahepõllumajanduslikke tooteid, kasutatakse mahepõllumajandustoodete transportimiseks tingimusel, et:
- i) enne mahepõllumajandustoodete transportimist on kasutatud asjakohaseid puhastusmeetmeid, mille tõhusus on kontrollitud; ettevõtjad peavad need toimingud kirjalikult fikseerima;
 - ii) olenevalt artikli 88 lõike 3 kohaselt hinnatud riskidest rakendatakse kõiki asjakohaseid meetmeid ning vajaduse korral peavad ettevõtjad tagama, et mitterahepõllumajanduslikke tooteid ei saadetakse turule mahepõllumajandustootmisele viitava märgisega;
 - iii) ettevõtja peab hoidma selliseid transporditoiminguid käsitlevaid dokumente kontrollorganile või kontrolliasutusele kättesaadavana;
- c) mahepõllumajandusliku sööda lõpptoot transport tuleb muude lõpptoodete transpordist füüsiliselt või ajaliselt eraldada;
- d) transpordi ajal tuleb nii toodete algkogus kui ka teekonna vältel iga kohaletoimetatav kogus kirjalikult fikseerida.

Artikkel 33

Toodete vastuvõtmine teistest üksustest või ettevõtetest

Mahepõllumajandustootte vastuvõtmisel peab ettevõtja vastaval nõudmisel kontrollima pakendi või konteineri suletust ja artiklis 31 sätestatud märgiste olemasolu.

Ettevõtja peab kontrollima, kas artiklis 31 osutatud etiketile märgitud teave vastab saatedokumentides sisalduvale teabele. Sellise kontrolli tulemus peab olema sõnaselgelt märgitud artiklis 66 nimetatud raamatupidamisdokumentides.

Artikkel 34

Erieeskirjad toodete vastuvõtmise kohta kolmandast riigist

Mahepõllumajandustooted imporditakse kolmandast riigist asjakohastes pakendites või konteinerites, mis on suletud viisil, mis ei võimalda nende sisu asendada teise tootega, ning on varustatud eksportija etiketiga ning muude märgiste ja numbritega, mis võimaldavad partiid identifitseerida, ning vajadusel kolmandatest riikidest importimise puhul väljaantud kontrollisertifikaadiga.

Kolmandast riigist imporditud mahepõllumajandustootte vastuvõtmisel peab esimene kaubasaaja kontrollima pakendi või konteineri suletust ning määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 33 kohaselt imporditud toodete puhul kontrollima, kas kõnealus

artiklis nimetatud sertifikaat hõlmab saadetises sisalduvat tooteliiki. Kõnealusel kontrollimise tulemus peab olema sõnaselgelt märgitud käesoleva määruse artiklis 66 nimetatud raamatupidamisdokumentides.

Artikkel 35

Toodete ladustamine

1. Toodete ladustamisalade haldamisel peab olema tagatud partiide identifitseerimine ning tuleb ära hoida toodete segimine või saastumine toodete ja/või ainetega, mis ei vasta mahepõllumajandusliku tootmise eeskirjadele. Mahepõllumajandustooted peavad olema igal ajal selgelt identifitseeritavad.

2. Mahepõllumajanduslike taime- ja loomakasvatussaaduste tootmisüksustes on keelatud ladustada muid sisendtooteid peale käesoleva määruse alusel lubatud toodete.

3. Allopaatiliste veterinaarravimite ja antibiootikumide ladustamine on ettevõtetes lubatud tingimusel, et need on välja kirjutatud veterinaararst seoses määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 14 lõike 1 punkti e alapunktis ii osutatud raviga, et nende ladustamiskoht on järelevalve all ja et need sisestatakse käesoleva määruse artiklis 76 nimetatud loomade registrisse.

4. Kui ettevõtja käitleb nii mitterahepõllumajanduslikke kui ka mahepõllumajanduslikke tooteid ja viimaseid ladustatakse ladustamisrajatistes, kus ladustatakse ka teisi põllumajandustooted või toiduaineid:

- a) tuleb mahepõllumajandustooted hoida teistest põllumajandustoodetest ja/või toiduainetest eraldi;
- b) tuleb võtta kõik vajalikud meetmed, et identifitseerida partiisid ning vältida nende segi- või vahetusminekut mitterahepõllumajanduslike toodetega;
- c) enne mahepõllumajandustoodete ladustamist on kasutatud kohaseid puhastusmeetmeid, mille tõhusus on kontrollitud; ettevõtjad peavad need toimingud kirjalikult fikseerima.

5. PEATÜKK

Üleminekueeskirjad

Artikkel 36

Taimed ja taimsed saadused

1. Taimede või taimsete saaduste mahepõllumajanduslikena käsitamiseks on maatükkide suhtes kohaldatud määruse (EÜ) nr 834/2007 artiklites 9, 10, 11 ja 12 ning käesoleva määruse 1. peatükis osutatud tootmiseeskirju ja vajaduse korral käesoleva

määruse 6. peatükis sisalduvaid erandlikke tootmiseeskirju vähemalt kaheaastase üleminekuaja jooksul enne külvi või rohumaat või mitmeaastaste söödataimede puhul vähemalt kaks aastat enne nende kasutamist mahepõllumajandusliku söödana või muude mitmeaastaste taimede kui söödataimede puhul vähemalt kolm aastat enne mahepõllumajandustoodete esimest koristust.

2. Pädev asutus võib tagasiulatuvalt otsustada, et ülemineku-perioodi hulka kuulus varasem periood, mil:

- a) maatükkidel rakendati vastavalt määrusele (EÜ) nr 1257/99 või määrusele (EÜ) nr 1698/2005 rakendatud programmis või muus ametlikus programmis määratud meetmeid, kui asjaomaste meetmetega on tagatud, et asjaomastel maatük-kidel ei ole kasutatud mahepõllumajanduslikus tootmises lubamatuid tooteid, või
- b) maatükid olid looduslikud või põllumajanduslikud alad, mida ei töödeldud mahepõllumajanduslikus tootmises lubamatute toodetega.

Esimese lõigu punktis b osutatud perioodi võib tagasiulatuvalt arvesse võtta ainult juhul, kui pädevale asutusele on esitatud piisavad tõendid, mis võimaldavad asutusel veenduda, et tingimused olid täidetud vähemalt kolme aasta jooksul.

3. Pädev asutus võib teatavatel juhtudel, kui maa on olnud saastunud mahepõllumajanduslikus tootmises lubamatute toodetega, otsustada pikendada lõikes 1 sätestatud üleminekupe-rioodi.

4. Maatükkide puhul, millel on juba mahepõllumajandusele üle mindud või kus üleminek on pooleli ja mida töödeldakse mahepõllumajanduslikus tootmises lubamatu tootega, võivad liikmesriigid lühendada lõikes 1 osutatud üleminekupe-rioodi kahel järgmisel juhul:

- a) maatükid, mida on töödeldud mahepõllumajanduslikus tootmises lubamatu tootega liikmesriigi pädeva asutuse kehtestatud kohustusliku haiguste või kahjurite tõrje meetme raames;
- b) maatükid, mida on töödeldud mahepõllumajanduslikus tootmises lubamatu tootega liikmesriigi pädeva asutuse heaks kiidetud teaduslike katsete raames.

Esimese lõigu punktides a ja b sätestatud juhtudel võetakse üleminekupe-rioodi kindlaksmääramisel arvesse järgmisi tegureid:

- a) asjaomase toote lagunemisprotsess peab tagama, et ülemi-nekuperioodi lõpuks sisaldab muld ja mitmeaastaste taimede puhul taim jääkaineid tähtsusetus koguses;

- b) töötlemisele järgnevat saaki ei tohi müüa mahepõlluma-jandusliku tootmise meetodile viidates.

Asjaomane liikmesriik peab oma otsusest nõuda kohustuslikke meetmeid teavitama teisi liikmesriike ja komisjoni.

Artikkel 37

Mahepõllumajandusliku loomakasvatusega seotud maad käsitlevad spetsiifilised üleminekueeskirjad

1. Käesoleva määruse artiklis 36 osutatud üleminekueeskirju kohaldatakse selle tootmisüksuse kogu ala suhtes, kus looma-sööta toodetakse.

2. Olenemata lõike 1 sätetest võib üleminekupe-rioodi lühen-dada ühele aastale mittetaimtooduliste liikide kasutatavate karjamaade ja vabaõhualade puhul. Kõnealust perioodi võib lühendada kuuele kuule, kui asjaomast maad ei ole viimase aasta jooksul töödeldud mahepõllumajanduslikus tootmises lubama-tute toodetega.

Artikkel 38

Loomad ja loomakasvatussaadused

1. Kui ettevõttesse on toodud mittemahepõllumajanduslikke loomi kooskõlas määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 14 lõike 1 punkti a alapunktiga ii ning kooskõlas käesoleva määruse artikliga 9 ja/või artikliga 42 ning kui loomakasvatussaadusi kavatsetakse müüa mahepõllumajandustoodetena, peab määruse (EÜ) nr 834/2007 artiklites 9, 10, 11 ja 14 ning käesoleva määruse II jaotise 2. peatükis ja vajaduse korral artiklis 42 ettenähtud eeskirju olema täidetud vähemalt:

- a) 12 kuud hobuslaste ja veiste (kaasa arvatud pühvli- ja piisoniliigid) liha tootmise puhul, kuid mitte vähem kui loomade kolmveerandi eluea ulatuses;
- b) 6 kuud väikemäletsejate ja sigade puhul ning piima tootmiseks kasutatavate loomade puhul;
- c) 10 nädalat alla kolme päeva vanustena sissetoodud kodulindude liha tootmise puhul;
- d) 6 nädalat munade tootmiseks kasutatavate kodulindude puhul.

2. Kui üleminekuaja alguses on ettevõttes mittemahepõlluma-janduslikke loomi kooskõlas määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 14 lõike 1 punkti a alapunktiga iii, võib neist saadud tooteid käsitada mahepõllumajanduslikena kogu tootmisüksuse üheaegse ülemineku puhul, mis hõlmab elusloomi, karjamaid ja/või loomasööda kasvatamiseks kasutatavaid maa-alasid. Ülemi-

nekuaja kogupikkust olemasolevate loomade ja nende järglaste, karjamaade ja/või loomasööda kasvatamiseks kasutatava maa puhul võib lühendada 24 kuuni, kui loomi söödetakse põhiliselt tootmisüksuse toodetega.

3. Mesindustooteid võib mahepõllumajandusmeetodile viidates müüa ainult juhul, kui mahepõllumajandusliku tootmise eeskirju on täidetud vähemalt aasta jooksul.

4. Käesoleva määruse artikli 9 lõike 5 rakendamisel mesilate suhtes üleminekuaega ei kohaldata.

5. Üleminekuajal tuleb vaha asendada mahepõllumajanduslikust mesindustest pärineva vahaga.

6. PEATÜKK

Erandlikud tootmiseeskirjad

1. jagu

Kliimaatiliste, geograafiliste või struktuuriliste piirangutega seotud erandlikud tootmiseeskirjad vastavalt määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 22 lõike 2 punktile a

Artikkel 39

Loomade lõastamine

Määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 22 lõike 2 punkti a tingimuste kohaldamisel võivad pädevad asutused lubada karja lõastamist väikeettevõtetes, kui karja ei ole võimalik hoida nende käitumuslike vajadustega sobivates rühmades, tingimusel et loomad pääsevad vastavalt artikli 14 lõikele 2 karjatamisperioodiks karjamaadele ning vähemalt kaks korda nädalas vabaõhu-aladele, kui karjatamine ei ole võimalik.

Artikkel 40

Paralleelne tootmine

1. Määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 22 lõike 2 punkti a tingimuste kohaldamisel võib ettevõtja käitada samas piirkonnas mahepõllumajanduslikke ja mittemahepõllumajanduslikke tootmisüksusi:

a) vähemalt kolmeaastast kasvatusperioodi vajavate mitmeaastaste kultuuride kasvatamisel, milles ei saa sorte kergelt eristada, kui on täidetud järgmised tingimused:

i) kõnealune tootmine on osa ümberkorralduskavast, mille raames tootja võtab endale kindla kohustuse ning mis näeb ette asjaomase maa-ala viimase osa

mahepõllumajandustootmisele ülemineku alustamist võimalikult lühikese aja jooksul, mis ühelgi juhul ei tohi olla pikem kui viis aastat;

ii) on võetud kohased meetmed tagamaks, et igast asjaomasest üksusest saadud tooted hoitakse püsivalt eraldi;

iii) kontrolliasutusele või kontrollorganile teatatakse iga asjaomase toote saagikoristusest vähemalt 48 tundi ette;

iv) pärast saagikoristuse lõpetamist teavitab tootja kontrolliasutust või kontrollorganit asjaomastes üksustes koristatud saagi täpsetest kogustest ja toodete eraldi hoidmiseks võetud meetmetest;

v) pädev asutus on kiitnud heaks IV jaotise 1. ja 2. peatükis osutatud üleminekukava ja kontrollimeetmed; kõnealune heakskiit tuleb kinnitada igal ümberkorralduskava rakendamise algusele järgneval aastal;

b) liikmesriikide pädevate asutustega kokku lepitud maa-alade puhul, mis on mõeldud põllumajandusuuringuteks või formaalseks põllumajandushariduseks, kui täidetakse punkti a alapunktides ii, iii, ja iv ning punkti v asjakohases osas sätestatud tingimusi;

c) seemnete, taimse paljundusmaterjali ja istutusmaterjali tootmisel, kui täidetakse punkti a alapunktides ii, iii, ja iv ning punkti v asjakohases osas sätestatud tingimusi;

d) üksnes karjatamiseks kasutatava rohumaa puhul.

2. Pädev asutus võib lubada põllumajandusuuringuid tegevatel või formaalset põllumajandusharidust andvatel ettevõtetel kasvatada sama liigi mahepõllumajanduslikke ja mittemahepõllumajanduslikke loomi, kui täidetakse järgmisi tingimusi:

a) on võetud eelnevalt kontrolliasutusele või kontrollorganile teatatud meetmed, et tagada iga üksuse elusloomade, loomakasvatussaaduste, sõnniku ja sööda püsiv eraldi hoidmine;

b) tootja teatab igast loomade või loomsete saaduste tarnimisest või müügist kontrolliasutusele või kontrollorganile ette;

c) ettevõtja teatab kontrolliasutusele või kontrollorganile üksuste toodangu täpsed kogused koos kõigi tooteid identifitseerida võimaldavate tunnustega ning kinnitab toodete eraldi hoidmist tagavate meetmete võtmist.

Artikkel 41

Mesindusüksuste majandamine tolmeldamise otstarbel

Määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 22 lõike 2 punkti a tingimuste kohaldamisel võib ettevõtja käitada tolmeldamise otstarbel samas ettevõttes mahepõllumajanduslikke ja mittemahepõllumajanduslikke mesindusüksusi, kui täidetakse kõiki mahepõllumajandusliku tootmise eeskirjade nõudeid, v.a mesilate paigutust käsitlevad sätteid. Sel juhul ei tohi toodangut mahepõllumajanduslikuna müüa.

Ettevõtja hoiab alles käesoleva sätte kasutamist tõendavad dokumendid.

2. jagu

Mahepõllumajanduslike sisendite puudumisega seotud erandlikud tootmiseeskirjad vastavalt määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 22 lõike 2 punktile b

Artikkel 42

Mittemahepõllumajanduslike loomade kasutamine

Määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 22 lõike 2 punkti b tingimuste kohaldamisel ning pädeva asutuse eelneval loal

- a) võib karja esmakordsel moodustamisel, uuendamisel või taastamisel, kui mahepõllumajanduslikult kasvatatud kodulinde ei ole piisaval arvul saada, tuua mahepõllumajanduslikku linnukasvatamiseks mittemahepõllumajanduslikult kasvatatud linde, tingimusel et munade tootmiseks mõeldud noorkanad ja liha tootmiseks mõeldud linnud on kuni kolme päeva vanused;
- b) võib kuni 31. detsembrini 2011 tuua mahepõllumajanduslikku kasvatamiseks kuni 18 nädala vanuseid mittemahepõllumajanduslikult kasvatatud ja munade tootmiseks mõeldud noorkanu, kui mahepõllumajanduslikult kasvatatud noorkanu ei ole saada ning kui täidetakse 2. peatüki 3. ja 4. jaos kehtestatud asjakohaseid tingimusi.

Artikkel 43

Põllumajandusest pärineva mittemahepõllumajandusliku sööda kasutamine

Määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 22 lõike 2 punkti b tingimuste kohaldamisel on lubatud taimset ja loomset päritolu mittemahepõllumajandusliku sööda kasutamine piiratud kogustes, kui ei ole võimalik saada ainult mahepõllumajanduslikku sööta. Mittemahepõllumajandusliku sööda maksimaalne lubatud osakaal 12-kuulisel ajavahemikul muude kui taimtoiduliste loomade puhul on:

- a) 10 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2009–31. detsembrini 2009

- b) 5 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2010–31. detsembrini 2011

Kõnealused kogused arvutatakse välja igal aastal põllumajandusest pärinevas söödas sisalduva kuivaine osakaaluna. Mittemahepõllumajandusliku sööda suurim lubatud osakaal päevases söödaratsioonis on 25 % kuivainest.

Ettevõtja hoiab alles käesoleva sätte kasutamise vajadust tõendavad dokumendid.

Artikkel 44

Mittemahepõllumajandusliku mesilasvaha kasutamine

Uute rajatiste puhul või üleminekuperioodil võib kasutada mittemahepõllumajanduslikku mesilasvaha ainult

- a) juhul, kui mahepõllumajanduslikust mesindusest pärinevat mesilasvaha ei ole turul saada;
- b) juhul, kui on tõendatud, et see ei ole saastunud mahepõllumajanduslikus tootmises lubamatute ainetega, ning
- c) tingimusel, et see on kaanetisvaha.

Artikkel 45

Muu kui mahepõllumajandusmeetodi abil saadud seemne või taimse paljundusmaterjali kasutamine

1. Määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 22 lõike 2 punkti b tingimuste kohaldamisel

- a) võib kasutada mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevast tootmisüksusest pärinevat seemet ja taimset paljundusmaterjali;
- b) võivad liikmesriigid juhul, kui punkti a ei saa kohaldada, lubada mittemahepõllumajandusliku seemne või taimse paljundusmaterjali kasutamist, kui neid ei ole mahepõllumajanduslikena saada. Mittemahepõllumajandusliku seemne ja seemnekartuli suhtes kohaldatakse siiski järgmiseid lõikeid 2 kuni 9.

2. Mittemahepõllumajandusliku seemne ja seemnekartuli kasutamine on lubatud, tingimusel et seemet või seemnekartulit ei ole töödeldud taimekaitsevahenditega, välja arvatud artikli 5 lõike 1 kohaselt töötlemisel kasutada lubatud taimekaitsevahendid, kui liikmesriigi pädev asutus ei ole nõukogu määruse 2000/29/EÜ ⁽¹⁶⁾ kohaselt ette näinud kõigi asjaomase liigi sortide keemilist töötlemist fütosanitaarsel otstarbel piirkonnas, kus seemet või seemnekartulit kavatsetakse kasutada.

⁽¹⁶⁾ EÜT L 169, 10.7.2000 lk 1.

3. X lisas on loetletud liigid, mille kohta on tehtud kindlaks, et kõigis ühenduse osades on nende jaoks saada piisavas koguses ja olulise arvu sortide jaoks mahepõllumajanduslikult toodetud seemet või seemnekartulit.

X lisas loetletud liikide kohta ei või anda lõike 1 punkti b kohaseid lube, välja arvatud juhul, kui see on õigustatud ühel lõike 5 punktis d osutatud põhjustest.

4. Liikmesriigid võivad delegerida lõike 1 punktis b osutatud lubade andmise ülesande mõnele nende järelevalve all olevale riiklikule haldusasutusele või määruse (EÜ) nr 834/2007 artiklis 27 osutatud kontrolliasutustele või kontrollorganitele.

5. Loa kasutada seemet või seemnekartulit, mis ei ole saadud mahepõllumajandusmeetodi abil, tohib anda ainult järgmistel juhtudel:

- a) artiklis 48 osutatud andmekogus ei ole registreeritud ühtegi selle liigi sorti, mida kasutaja soovib omandada;
- b) ükski tarnija, st ettevõtja, kes turustab teistele ettevõtjatele seemet või seemnekartulit, ei suuda seemet või seemnekartulit enne külvil või istutamist tarnida olukordades, kus kasutaja on tellinud seemne või seemnekartuli õigel ajal;
- c) sorti, mida kasutaja soovib omandada, ei ole artiklis 48 osutatud andmekogus, ning kasutaja suudab tõendada, et ükski sama liigi puhul registreeritud muudest võimalustest ei ole asjakohane ning luba on seetõttu tema tootmisteguse seisukohalt oluline;
- d) loa andmine on õigustatud liikmesriigi pädeva asutuse heakskiidetud uurimistööks, väikese ulatusega välikatseteks või sordi säilitamiseks.

6. Luba antakse enne põllukultuuri külvamist.

7. Luba antakse ainult üksikkasutajale üheks hooajaks korraga ning lubade andmise eest vastutav asutus või organ registreerib loa saanud seemne või seemnekartuli kogused.

8. Liikmesriigi pädev asutus võib erandina lõikest 7 anda kõigile kasutajatele üldloa

- a) teatava liigi jaoks juhul ja niivõrd, kui lõike 5 punktis a sätestatud tingimus on täidetud, või
- b) teatava sordi jaoks juhul ja niivõrd, kui lõike 5 punktis c sätestatud tingimused on täidetud.

Esimeses lõigus nimetatud load peavad olema artiklis 48 osutatud andmekogus täpselt märgitud.

9. Lubasid tohib anda ainult andmekogu ajakohastamiseks ettenähtud ajavahemike kaupa vastavalt artikli 49 lõikele 3.

3. jagu

Mahepõllumajandusliku loomakasvatuse korraldusega seotud eriprobleeme käsitlevad erandlikud tootmiseeskirjad vastavalt määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 22 lõike 2 punktile d

Artikkel 46

Loomakasvatuse korraldusega seotud eriprobleemid

Täiskasvanud veiste lõplik nuumamine lihatootmise eesmärgil võib toimuda sisetingimustes, kui laudasoleku aeg ei moodusta üle ühe viiendiku looma elueast, kuid ühelgi juhul ei tohi see kesta üle kolme kuu.

4. jagu

Katastroofilukordadega seotud erandlikud tootmiseeskirjad vastavalt määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 22 lõike 2 punktile f

Artikkel 47

Katastroofilukord

Pädev asutus võib ajutiselt lubada:

- a) haigustest või katastroofist tuleneva loomade suure suremuse korral looma või linnukarja uuendamist või taastamist mittemahepõllumajanduslike loomade abil, kui mahepõllumajanduslikult kasvatatud loomi ei ole saada;
- b) haigustest või katastroofist tuleneva mesilaste suure suremuse korral mesilaste taastamist mittemahepõllumajanduslike mesilaste abil, kui mahepõllumajanduslikke mesilaid ei ole saada;
- c) üksiktootjatel kasutada mittemahepõllumajanduslikku sööta piiratud ajavahemikus ja konkreetses piirkonnas loomasööda kao või piirangute kehtestamise korral eelkõige erandlike ilmastikutingimuste, nakkushaiguste puhangu, mürgiste ainetega saastumise või tulekahjude tõttu;
- d) mesilaste söötmist mahepõllumajandusliku mee, mahepõllumajandusliku suhkru või mahepõllumajandusliku suhkrusiirupiga kauakestvate erandlike ilmastikutingimuste või katastroofilukorra puhul, mis kahjustavad nektari või leheme tootmist.

Pädeva asutuse loa saamisel hoiavad üksikettevõtjad alles ülalkirjeldatud erandi kasutamist tõendavad dokumendid. Liikmesriigid teatavad esimese lõigu punkti c kohaselt antud eranditest üksikutele ja komisjonile ühe kuu jooksul pärast erandi lubamist.

7. PEATÜKK

Seemne andmekogu

Artikkel 48

Andmekogu

1. Iga liikmesriik tagab, et võetakse kasutusele arvutipõhine andmekogu, kus loetletakse tema territooriumil saadaoleva mahepõllumajanduslikult toodetud seemne ja seemnekartuli sordid.

2. Andmekogu haldab liikmesriigi pädev asutus või liikmesriigi poolt selleks määratud asutus või organ (edaspidi „andmekogu haldaja“). Liikmesriigid võivad selleks määrata teises riigis asuva ametiasutuse või eraõigusliku asutuse.

3. Iga liikmesriik teatab komisjonile ja teistele liikmesriikidele, milline ametiasutus või eraõiguslik asutus on määratud andmekogu haldajaks.

Artikkel 49

Registreerimine

1. Mahepõllumajandusmeetodi abil toodetud seemne või seemnekartuli kättesaadavad sordid registreeritakse artiklis 48 osutatud andmekogus tarnija taotlusel.

2. Sorte, mis ei ole andmekogus registreeritud, käsitatakse vastavalt artikli 45 lõikele 5 mittesaadaolevana.

3. Iga liikmesriik määrab ajavahemiku, millal toimub tema riigi territooriumil viljeldavate liikide või liigirühmade andmekogu iga-aastane korrapärane ajakohastamine. Andmekogu peab sisaldama seda otsust käsitlevat teavet.

Artikkel 50

Registreerimistingimused

1. Registreerimiseks peab tarnija:

- a) tõendama, et tema või viimase ettevõtja suhtes, kui tarnija kaupleb ainult eelnevalt pakitud seemne või

seemnekartuliga, kohaldatakse määruse (EÜ) nr 834/2007 artiklis 27 nimetatud kontrollisüsteemi;

- b) tõendama, et turuleviidav seeme või seemnekartul vastab seemne ja seemnekartuli suhtes kohaldatavatele üldnõuetele;
- c) tegema kättesaadavaks kogu käesoleva määruse artikli 51 alusel nõutava teabe ning võtma kohustuse ajakohastada kõnealust teavet andmekogu haldaja taotluse korral või igal ajal, kui ajakohastamine on vajalik teabe usaldusväärsuse tagamiseks.

2. Andmekogu haldaja võib liikmesriigi pädeva asutuse nõusolekul tagasi lükata pakkuja registreerimistaotluse või kustutada juba tehtud sissekande, kui pakkuja ei täida lõikes 1 sätestatud nõudeid.

Artikkel 51

Registreeritud andmed

1. Artiklis 48 osutatud andmekogus on iga registreeritud sordi ja iga tarnija kohta järgmised andmed:

- a) liigi teaduslik nimetus ja sordinimi;
- b) tarnija või tema esindaja nimi ja kontaktandmed;
- c) paikkond, kuhu tarnija saab seemne või seemnekartuli kasutajale tarnida tavapärase tarneajaga;
- d) riik või piirkond, kus sort on katsetatud ning kinnitatud nõukogu direktiivis 2002/53/EÜ (ühise põllumajandustaimesortide kataloogi kohta) ⁽¹⁷⁾ ja nõukogu direktiivis 2002/55/EÜ (kõõgiljaseemne turustamise kohta) ⁽¹⁸⁾ määratletud ühistesse põllumajandustaimede ja kõõgiljajastortide kataloogidesse kandmiseks;
- e) kuupäev, millest alates on seeme või seemnekartul kättesaadav;
- f) ettevõtja kontrollimise eest vastutava, määruse (EÜ) nr 834/2007 artiklis 27 osutatud kontrolliasutuse või kontrollorgani nimi ja/või koodnumber.

2. Kui mõni registreeritud sortidest ei ole enam kättesaadav, teatab tarnija sellest viivitamata andmekogu haldajale. Muudatused kantakse andmekogusse.

⁽¹⁷⁾ EÜT L 193, 20.7.2002, lk 1.

⁽¹⁸⁾ EÜT L 193, 20.7.2002, lk 33.

3. Peale lõikes 1 nimetatud andmete sisaldab andmekogu X lisas loetletud liikide nimekirja.

Artikkel 52

Teabe kättesaadavus

1. Artiklis 48 osutatud andmekogus sisalduv teave on seemne ja seemnekartuli kasutajatele ja üldsusele Interneti kaudu tasuta kättesaadav. Liikmesriigid võivad teha otsuse, et määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 28 lõike 1 punkti a kohaselt oma tegevusest teatanud kasutajad saavad taotluse korral andmekogu haldajalt väljavõtte ühe või mitme liigirühma andmetega.

2. Liikmesriigid tagavad, et kõigile lõikes 1 osutatud kasutajatele antakse vähemalt kord aastas teavet süsteemi ja selle kohta, kuidas andmekogust teavet saada.

Artikkel 53

Registreerimistasu

Iga sissekande kohta võib sisse nõuda tasu, mis vastab teabe artiklis 48 osutatud andmekogusse kandmise ja haldamise kuludele. Liikmesriigi pädev asutus kinnitab andmekogu haldaja poolt võetava tasu suuruse.

Artikkel 54

Aastaruanne

1. Artikliga 45 ettenähtud korras lube andma määratud asutused või organid registreerivad kõik load ning teevad selle teabe kättesaadavaks liikmesriigi pädevale asutusele ja andmekogu haldajale esitatavas aruandes.

Aruanne sisaldab artikli 45 lõikega 5 ettenähtud korras loa saanud liikide kohta järgmisi andmeid:

- a) liigi teaduslik nimetus ja sordinimi;
- b) loa andmise põhjendus viitega artikli 45 lõike 5 punktidele a, b, c või d;
- c) lubade üldarv;
- d) asjaomase seemne või seemnekartuli üldkogus;
- e) keemiline töötlemine fütosanitaarsel eesmärgil, nagu on nimetatud artikli 45 lõikes 2.

2. Artikli 45 lõikega 8 ettenähtud korras antud lubade kohta sisaldab aruanne käesoleva artikli lõike 1 teise lõigu punktis a nimetatud teavet ning lubade kehtivusaega.

Artikkel 55

Kokkuvõttev aruanne

Liikmesriigi pädev asutus kogub igal aastal enne 31. märtsi aruanded kokku ning saadab komisjonile ja teistele liikmesriikidele kokkuvõtva aruande, mis hõlmab liikmesriigi kõiki eelmise kalendriaasta lube. Aruanne hõlmab artiklis 54 nimetatud teavet. Kõnealune teave tuleb avaldada artiklis 48 osutatud andmekogus. Pädev asutus võib aruannete kogumise ülesande edasi anda andmekogu haldajale.

Artikkel 56

Taotluse korral antav teave

Liikmesriigi või komisjoni taotluse korral tehakse teistele liikmesriikidele ja komisjonile teatavaks üksikjuhtumitel antud lubade üksikasjalikud andmed.

III JAOTIS

MÄRGISTUS

1. PEATÜKK

Ühenduse logo

Artikkel 57

Ühenduse logo

Vastavalt määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 25 lõikele 3 vastab ühenduse logo käesoleva määruse XI lisas esitatud näidisele.

Ühenduse logo kasutatakse vastavalt käesoleva määruse XI lisas kehtestatud tehnilistele taasesituseeskirjadele.

Artikkel 58

Koodnumbri ja päritolukoha tähistuse kasutamise tingimused

1. Määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 24 lõike 1 punktis a osutatud kontrolliasutuse või kontrollorgani märgistus

- a) algab liikmesriigi või kolmandat riiki tähistava lühendiga vastavalt rahvusvahelisele kahetäheliste riigikoodide standardile ISO 3166 (Maade ja nende jaotiste nimetuste tähistes);
- b) sisaldab määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 23 lõikes 1 osutatud mõistet, mis loob seose mahepõllumajandusliku tootmismeetodiga;
- c) sisaldab viitenumbrit, mille määrab pädev asutus, ning
- d) asub juhul, kui märgistusel kasutatakse ühenduse logo, vahetult ühenduse logo all.

2. Määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 24 lõike 1 punktis c osutatud märke toodete koostisosadeks olevate põllumajanduslike toorainete tootmiskoha kohta asub vahetult lõikes 1 nimetatud koodnumbri all.

2. PEATÜKK

Sööda märgistamise erinõuded

Artikkel 59

Reguleerimisala, kaubamärkide ja müüginimetuste kasutamine

Käesolevat peatükki ei kohaldata lemmikloomatoidu, karusloomasööda ega vesiviljelusloomade sööda suhtes.

Määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 23 lõikes 1 nimetatud märgist sisaldavad kaubamärke ja müüginimetusi võib kasutada ainult siis, kui vähemalt 95 % toote kuivainest koosneb mahepõllumajandusmeetodil toodetud söödamaterjalist.

Artikkel 60

Töödeldud sööda märgistused

1. Ilma et see piiraks käesoleva määruse artikli 61 ja artikli 59 teise lõigu kohaldamist, võib töödeldud söödal kasutada määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 23 lõikes 1 osutatud mõisteid tingimusel, et:

- a) töödeldud sööt vastab määrusele (EÜ) nr 834/2007 ning eelkõige kõnealuse määruse artikli 14 lõike 1 punkti d alapunktide iv ja v ning artiklile 18;
- b) töödeldud sööt vastab käesoleva määruse sätetele ning eelkõige artiklitele 22 ja 26;
- c) vähemalt 95 % toote kuivainest on mahepõllumajanduslik.

2. Kui lõike 1 punktides a ja b kehtestatud nõuetest ei tulene teisiti, on toodete puhul, mille koostises on mitmesugustes kogustes mahepõllumajanduslikul meetodil toodetud ja/või mahepõllumajandusele ülemineku järgus toodetest saadud söödamaterjale ja/või mittemahepõllumajanduslikke materjale, lubatud järgmine märg:

„võib kasutada mahepõllumajanduses kooskõlas määrustega (EÜ) nr 834/2007 ja (EÜ) nr 889/2008”

Artikkel 61

Töödeldud sööda märgistuste kasutamise tingimused

1. Artiklis 60 sätestatud märgistus:

- a) erineb nõukogu direktiivi 79/373/EMÜ⁽¹⁹⁾ artiklis 5 või direktiivi 96/25/EÜ⁽²⁰⁾ artikli 5 lõikes 1 osutatud sõnas-tusest;
 - b) ei tohi olla esitatud niisuguse värvuse, vormingu ja kirjagarnituuri abil, mis tõmbaks sellele rohkem tähelepanu kui vastavalt direktiivi 79/373/EMÜ artikli 5 lõike 1 punktis a või direktiivi 96/25/EÜ artikli 5 lõike 1 punktis b esitatud loomasööda kirjeldus või nimetus;
 - c) esitatakse samas nägemisväljas kuivaine massi näiduga, mis viitab:
 - i) mahepõllumajandusmeetodil toodetud söödamaterjali-(de) protsendimäärale;
 - ii) mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevatest toodetest saadud söödamaterjali(de) protsendimäärale;
 - iii) punktidega i ja ii hõlmamata söödamaterjali(de) protsendimäärale;
 - iv) põllumajandusliku päritoluga loomasööda koguprot-sendimäärale;
 - d) esitatakse koos mahepõllumajandusmeetodil toodetud söö-damaterjalide nimistuga;
 - e) esitatakse koos mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevatest toodetest saadud söödamaterjalide nimistuga.
2. Artiklis 60 sätestatud märgistuse juures võib samuti olla viide nõudele kasutada söötasid kooskõlas artiklitega 21 ja 22.

3. PEATÜKK

Muud märgistamise erinõuded

Artikkel 62

Mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevad taimset päritolu tooted

Mahepõllumajandusele ülemineku järgus olevatele taimsetele toodetele võib olla märgitud „mahepõllumajandusele ülemineku järgus olev toode”, kui:

- a) enne saagikoristust on kohaldatud üleminekuaega vähemalt 12 kuud;

⁽¹⁹⁾ EÜT L 86, 6.4.1979, lk 30.

⁽²⁰⁾ EÜT L 125, 23.5.1996, lk 35.

- c) kõnealune märg ei ole esitatud niisuguse värvuse, suuruse ja kirjaviisi abil, mis tõmbaks sellele rohkem tähelepanu kui toote müüginimetuse, ning kogu märg on esitatud võrdse suurusega tähtedega;
- d) toode sisaldab ainult ühte põllumajandusest pärinevat taimset koostisosa;
- e) kõnealune märg on seotud määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 27 lõikes 10 osutatud kontrollorgani või kontrolliasutuse koodnumbriga.

IV JAOTIS

KONTROLLIMINE

1. PEATÜKK

Minimaalsed kontrollinõuded

Artikkel 63

Kontrollikord ja ettevõtja kohustus

1. Kontrollikorra esmakordsel rakendamisel koostab ettevõtja ja hoiab alles:

- a) üksuse ja/või tööruumide ja/või tegevuse täieliku kirjelduse;
- b) kõik meetmed, mida kavandatakse mahepõllumajandusliku tootmise eeskirjade täitmise tagamiseks üksuse ja/või tööruumide ja/või tegevuse tasandil;
- c) ettevaatusabinõud, mida kavandatakse selleks, et vähendada lubamatute toodete või ainetega saastumise ohtu, ning ladustamiskohtades ja ettevõtja tootmisahelas võetavad puhastusmeetmed.

Vajaduse korral võivad esimeses lõigus ettenähtud kirjeldus ja meetmed moodustada osa ettevõtja loodud kvaliteedisüsteemidest.

2. Lõikes 1 osutatud kirjeldus ja meetmed peavad sisalduma deklaratsioonis, millele on alla kirjutanud vastutav ettevõtja. Lisaks peab deklaratsioon sisaldama ettevõtja kohustust:

- a) sooritada toiminguid vastavalt mahepõllumajandusliku tootmise eeskirjadele;
- b) nõustuda rikkumiste või eeskirjade eiramiste korral mahepõllumajandusliku tootmise eeskirjades ettenähtud meetmete rakendamisega;
- c) nõustuda toote ostjaid kirjalikult teavitama tagamaks, et asjaomastelt toodetelt eemaldatakse mahepõllumajandusmeetodile viitavad märgised.

Kontrollorgan või kontrolliasutus peab kontrollima esimeses lõigus sätestatud deklaratsiooni ning koostama akti võimalike puuduste ja mahepõllumajandusliku tootmise eeskirjade täitmata jätmise kohta. Ettevõtja peab andma aktile kaasallkirja ning võtma vajalikud parandusmeetmed.

3. Määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 28 lõike 1 kohaldamisel peab ettevõtja teatama pädevale asutusele järgmised andmed:

- a) ettevõtja nimi ja aadress;
- b) tootmistegevuse koht ja vajaduse korral külvipinnad (maakatastri andmed);
- c) tootmistegevuse ja toodete laad;
- d) ettevõtja kohustus teha toiminguid vastavalt määruse (EÜ) nr 834/2007 ja käesoleva määruse sätetele;
- e) põllumajandusettevõtte puhul kuupäev, millest alates lakkas tootja asjakohastel külvipindadel kasutamast mahepõllumajanduslikus tootmises lubamatuid tooteid;
- f) heakskiidetud kontrolliasutuse nimi, kellele ettevõtja on andnud oma ettevõtte kontrollimise õiguse, kui liikmesriik on rakendanud kontrollisüsteemi selliste asutuste heakskiitmise teel.

Artikkel 64

Kontrollikorra muutmine

Vastutav ettevõtja teatab kontrolliasutusele või kontrollorganile õigel ajal kõigist kirjelduse või artiklis 63 osutatud meetmete ning artiklites 70, 74, 80, 82, 86 ja 88 sätestatud kontrollikorra muudatustest.

Artikkel 65

Kontrollkäigud

1. Kontrolliasutus või kontrollorgan teeb kõigisse ettevõtetesse vähemalt kord aastas kontrollkäigu.

2. Kontrolliasutus või kontrollorgan võib võtta proove, et teha kindlaks mahepõllumajanduslikus tootmises lubamatute toodete kasutamist või et kontrollida mahepõllumajandusliku tootmise eeskirjadele mittevastavaid tootmismeetodeid. Proove võib võtta ja analüüsida ka mahepõllumajanduslikus tootmises lubamatute toodete poolt tekitatud võimaliku saastumise avastamiseks. Sellist analüüsi tehakse siiski mahepõllumajanduslikus tootmises lubamatute toodete kasutamise kahtluse korral.

3. Iga kontrollkäigu kohta tuleb koostada kontrollakt, millel on üksuse vastutava isiku või tema esindaja kaasallkiri.

Artikkel 67

Juurdepääs rajatistele

4. Kontrolliasutus või kontrollorgan teeb peamiselt ette teatamata ka pistelisi kontrollkäike, lähtudes üldisest hinnangust mahepõllumajandusliku tootmise eeskirjade mittetäitmise ohu kohta, võttes arvesse vähemalt eelmiste kontrollide tulemusi, asjaomaste toodete kogust ja toodete vahetussemineku ohtu.

Artikkel 66

Raamatupidamisdokumendid

1. Lao- ja finantsarvestuse dokumente tuleb hoida üksuses või tööruumides ning need peavad võimaldama ettevõtjal identifitseerida ja kontrolliasutusel või kontrollorganil välja selgitada:

- a) toodete tarnija ning juhul, kui tegemist on eri isikuga, müüja või eksportija;
- b) üksusesse toodavad mahepõllumajandustooted ja vajadusel kõik ostetud materjalid ja nende kogused ning nende materjalide kasutamise ja vajaduse korral segasööda koostise;
- c) tööruumides ladustatud mahepõllumajandustooted ja nende kogused;
- d) kõik üksusest või esimese kaubasaaja tööruumidest või ladustamisrajatistest väljasaadetud tooted, nende kogused ja kaubasaajad või juhul, kui on tegemist eri isikutega, siis ostjad, kes ei ole lõpptarbijad;
- e) ettevõtjate puhul, kes niisuguseid mahepõllumajandustooted ei ladusta ega käitle, müüdud ja ostetud mahepõllumajandustooted ja nende kogused, ning tarnijad ja juhul, kui tegemist on eri isikutega, siis müüjad või eksportijad ja ostjad ning juhul, kui tegemist on eri isikutega, siis kaubasaajad.

2. Ühtlasi peavad raamatupidamisdokumendid sisaldama mahepõllumajandustoodete vastuvõtmisel tehtud kontrolli tulemusi ja muud teavet, mida kontrolliasutus või kontrollorgan põhjalikuks kontrolliks vajab. Raamatupidamisaruannetes esitatud andmed peavad olema dokumentaalselt tõendatud. Raamatupidamisaruannetes peab kajastuma tootmise sisendite ja väljundite bilanss.

3. Kui ettevõtja käitab samas piirkonnas mitut tootmisüksust, tuleb minimaalseid kontrollinõudeid rakendada ka mittemahepõllumajanduslike toodete üksuste ja sisendtoodete ladustamisruumide suhtes.

1. Ettevõtja peab

- a) võimaldama kontrolliasutusele või kontrollorganile kontrollimiseks juurdepääsu kõigile tootmisüksuse osadele ja tööruumidele ning raamatupidamisele ja tõendavatele alusdokumentidele;
- b) esitama kontrolliasutusele või kontrollorganile kontrollimiseks põhjendatult vajaliku teabe;
- c) esitama kontrolliasutuse või kontrollorgani vastaval taotlusel oma kvaliteediprogrammide tulemused.

2. Lisaks lõikes 1 kehtestatud nõuetele peavad importijad ja esimesed kaubasaajad esitama imporditud saadetiste kohta artiklis 84 osutatud teabe.

Artikkel 68

Tõendavad dokumendid

Määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 29 lõike 1 kohaldamisel kasutavad kontrolliasutused ja kontrollorganid käesoleva määruse XII lisas sätestatud tõendavate dokumentide näidist.

Artikkel 69

Müüja kinnitus

Määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 9 lõike 3 kohaldamisel võib müüja kinnitus selle kohta, et tooteid ei ole toodetud GMOdest ega GMOde abil, järgida käesoleva määruse XIII lisas sätestatud näidist.

2. PEATÜKK

Põllumajandusettevõttes toodetud või kogutud taimede ja taimsete saaduste spetsiifilised kontrollinõuded

Artikkel 70

Kontrollikord

1. Artikli 63 lõike 1 punktis a osutatud üksuse täielik kirjeldus:

- a) koostatakse ka juhul, kui ettevõtja tegevus piirdub looduslike taimede kogumisega;
- b) annab ülevaate ladustamis- ja tootmisruumidest, maatükkidest ja/või kogumispiirkondadest ning vajaduse korral teatavate töötlemis- ja/või pakendamistoimingute tegemise kohtadest, ning

- c) sisaldab kuupäeva, mil asjaomastel maatükkidel ja/või asjaomastes kogumispiirkondades kasutati viimati tooteid, mille kasutamine ei ole kooskõlas mahepõllumajandusliku tootmise eeskirjadega.

2. Looduslike taimede kogumise korral peavad artikli 63 lõike 1 punktis b osutatud meetmed hõlmama mis tahes kolmandate isikute antud tagatist, mida ettevõtja võib esitada tagamaks, et järgitakse määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 12 lõike 2 sätteid.

Artikkel 71

Teavevahetus

Ettevõtja peab igal aastal enne kontrolliasutuse või kontrollorgani määratud kuupäeva esitama kontrolliasutusele või kontrollorganile oma taimekasvatussaaduste tootmise plaani maatükkide kaupa.

Artikkel 72

Taimekasvatuse andmete registreerimine

Andmed taimekasvatuse kohta koondatakse registrisse ning need peavad kontrolliasutustele või kontrollorganitele ettevõttes alati kättesaadavad olema. Lisaks artiklis 71 nõutule peavad need andmed sisaldama vähemalt järgmist teavet:

- teave väetise kasutamise kohta: kasutamise kuupäev, väetise liik ja kogus, asjaomased kõlvikud;
- teave taimekaitsevahendite kasutamise kohta: töötlemise põhjus ja kuupäev, vahendi liik, töötlemismeetod;
- teave põllumajandustootmise sisendite ostmise kohta: kuupäev, ostetud toote liik ja kogus;
- teave saagi kohta: mahepõllumajandusliku või üleminekujärgus saagi koristamise kuupäev, saagi liik ning kogus.

Artikkel 73

Mitu sama ettevõtja majandatavat tootmisüksust

Kui ettevõtja käitab samas piirkonnas mitut tootmisüksust, tuleb käesoleva jaotise 1. ja 2. peatükis sätestatud üldisi ja spetsiifilisi kontrollinõudeid rakendada ka mittemahepõllumajanduslike taimede tootmisüksuste ja põllumajanduslike sisendite ladustamisruumide suhtes.

3. PEATÜKK

Loomakasvatusest pärit loomade ja loomsete saaduste kontrollinõuded

Artikkel 74

Kontrollikord

1. Spetsiaalselt loomakasvatuse suhtes kohaldatava kontrollisüsteemi esmakordsel rakendamisel peab artikli 63 lõike 1 punktis a osutatud üksuse täielik kirjeldus sisaldama:

- loomakasvatushoonete, karjamaa, vabaõhualade jms ning vajaduse korral loomakasvatussaaduste ladustamise, pakendamise ja töötlemise ruumide täielikku kirjeldust; loomakasvatustooteid, tooraineid ja sisendeid;
- laudasõnniku hoiurajatiste täielikku kirjeldust.

2. Artikli 63 lõike 1 punktis b osutatud meetmed peavad hõlmama:

- kontrollorgani või kontrolliasutusega kooskõlastatud laudasõnniku laotusplaani koos taimekasvatuseks ettenähtud maa-alade täieliku kirjeldusega;
- vajadusel seoses sõnniku laotamisega artikli 3 lõikes 3 osutatud kirjalikke lepinguid teiste mahepõllumajandusliku tootmise eeskirju täitvate ettevõtetega;
- mahepõllumajandusliku loomakasvatuseksuse majandamisplaani.

Artikkel 75

Elusloomade märgistamine

Elusloomad märgistatakse püsivalt, igale liigile kohandatud meetodil, mis näeb ette suurte imetajate märgistamist ükshaaval ning kodulindude ja väikeimetajate märgistamist ükshaaval või partiide kaupa.

Artikkel 76

Elusloomade andmete registreerimine

Andmed elusloomade kohta koondatakse registrisse ning need peavad kontrollivate ametiasutustele või kontrolliasutusele ettevõttes alati kättesaadavad olema. Kõnealused andmed peavad andma looma- või linnukarja majandamissüsteemi täieliku kirjelduse, mis sisaldab vähemalt järgmist teavet:

- teave ettevõttesse toodavate loomade kohta: päritolu ja saabumise kuupäev, üleminekuaeg, eristumärk ja veterinaarandmed;

- b) teave ettevõttest välja viidavate elusloomade kohta: vanus, loomade arv, kaal tapmise korral, eristusmärk ja sihtkoht;
- c) andmed loomade kao kohta koos põhjendustega;
- d) teave sööda kohta: liik, kaasa arvatud söödalisandid, mitmesuguste koostisosade osakaal ratsioonides ning vabaaladele pääsemise ajad, piirangute korral rändkarjastamise ajad;
- e) teave haiguste ennetamise, ravi ja veterinaarhoolduse kohta: ravi kuupäev, diagnoosi üksikasjad, annused, ravimi liik, kasutatavad farmakoloogilised toimeained, ravimeetod ning veterinaararsti määratud veterinaarhooldus koos põhjendustega ning enne loomakasvatussaaduste mahepõllumajanduslike toodetena turustamist kohaldatav keeluaeg.

Artikkel 77

Loomade veterinaarravimite kontrollimeetmed

Veterinaarravimite kasutamise korral tuleb enne loomade või loomsete saaduste mahepõllumajandusliku toodanguna turustamist teatada kontrolliasutusele või kontrollorganile artikli 76 punkti e kohane teave. Ravitud loomad tuleb selgelt identifitseerida – suurte imetajate puhul ükshaaval ning kodulindude, väikeimetajate ja mesilaste puhul ükshaaval või partiide või tarude kaupa.

Artikkel 78

Spetsiifilised kontrollinõuded mesinduses

1. Mesinik annab kontrolliasutusele või kontrollorganile asjakohases mõõtkavas kaardi, millele on märgitud tarude asukohad. Kui vastavalt artikli 13 lõikele 2 ei ole piirkondi kindlaks määratud, esitab mesinik kontrolliasutusele või kontrollorganile asjakohased dokumendid ja tõendusmaterjali, vajaduse korral ka nõuetekohased analüüsid, mille kohaselt tema mesilasperede kasutusala vastavad käesoleva määruse tingimustele.

2. Mesila päevikusse kantakse järgmine teave söötmise kohta: sööda liik, kuupäevad, kogused ning tarud, kus seda on kasutatud.

3. Veterinaarravimite kasutamise korral registreeritakse täpselt ravimi liik (k.a farmakoloogiline toimeaine), samuti diagnoosi

üksikasjad, annused, manustamisviis, ravi kestus ja seaduslik keeluaeg ning sellest teatatakse kontrolliasutusele või kontrollorganile enne toodete turustamist mahepõllumajandusliku toodanguna.

4. Mesila asukoht ning tarude märgistamisandmed kantakse registrisse. Kontrolliasutust või kontrollorganit teavitatakse mesilate üleviimisest teise kohta kontrolliasutuse või kontrollorganiga kokkulepitud aja jooksul.

5. Erilise hoolega tagatakse mesindussaaduste nõuetekohane vurrutamine, töötlemine ja hoiustamine. Kõik kõnealuste nõuete täitmiseks võetavad meetmed kantakse registrisse.

6. Pesakorpuste eemaldamised ja meevurrutamistoimingud kantakse mesila päevikusse.

Artikkel 79

Mitu sama ettevõtja majandatavat tootmisüksust

Kui ettevõtja majandab mitut tootmisüksust, nagu on sätestatud artikli 17 lõikes 1 ning artiklites 40 ja 41, rakendatakse käesoleva jaotise 1. ja 2. peatükis kehtestatud kontrollisüsteemi ka mittemahepõllumajanduslike loomade ja loomsete saaduste suhtes.

4. PEATÜKK

Taimsete ja loomsete saaduste ning taimseid ja loomseid saadusi sisaldava toidu ettevalmistusüksuste kontrollinõuded

Artikkel 80

Kontrollikord

Üksuste puhul, mis on seotud kõnealuste toodete ettevalmistamisega oma tarbeks või kolmanda isiku tarbeks, sh eelkõige kõnealuste toodete pakendamise ja/või ümberpakendamise tegelevate üksuste või niisuguste toodete märgistamise ja/või uute märgistega varustamisega tegelevate üksuste puhul, märgitakse artikli 63 lõike 1 punktis a osutatud üksuse täielikus kirjelduses põllumajandustoodete vastuvõtuks, töötlemiseks, pakendamiseks, märgistamiseks ja ladustamiseks enne ja pärast nendega seotud toiminguid kasutatavad rajatised, samuti toodete transpordi kord.

5. PEATÜKK

Artikkel 84

Taimede, taimsete saaduste, elusloomade, loomsete saaduste ja taimsetest ja/või loomsetest saadustest koosneva toidu, loomasööda, segasööda ja söödamaterjalide kontrollinõuded kolmandatest riikidest importimisel

Artikkel 81

Kohaldamisala

Käesolevat peatükki kohaldatakse kõigi ettevõtjate suhtes, kes tegutsevad importijate ja/või esimeste kaubasaajatena mahepõllumajandustoodete importimisel ja/või vastuvõtmisel oma tarbeks või teise ettevõtja tarbeks.

Artikkel 82

Kontrollikord

1. Importija puhul sisaldab artikli 63 lõike 1 punktis a osutatud üksuse täielik kirjeldus andmeid importija tööruumide ja imporditegevuse kohta, näidates ära toodete ühendusse sisenemise kohad ning kõik muud rajatised, mida importija kavatseb kasutada imporditud toodete ladustamiseks enne nende tarnimist esimesele kaubasaajale.

Lisaks sisaldab artikli 63 lõikes 2 osutatud deklaratsioon importija kohustust tagada, et kõikide tema poolt toodete ladustamiseks kasutatavate rajatiste suhtes kohaldatakse kontrolli, mille teostab kas kontrollorgan või kontrolliasutus või juhul, kui kõnealused ladustamisrajatised asuvad teises liikmesriigis või piirkonnas, asjaomases liikmesriigis või piirkonnas heakskiidetud kontrollorgan või kontrolliasutus.

2. Esimese kaubasaaja puhul märgitakse artikli 63 lõike 1 punktis a osutatud üksuse täielikus kirjelduses vastuvõtuks ja ladustamiseks kasutatavad rajatised.

3. Kui importija ning esimene kaubasaaja on üks ja sama ühes üksuses tegutsev juriidiline isik, siis võib artikli 63 lõike 2 teises lõigus nimetatud aktid vormistada ühe aktina.

Artikkel 83

Raamatupidamisdokumendid

Importija ja esimene kaubasaaja peavad eraldi lao- ja finantsarvestust, välja arvatud juhul, kui nad tegutsevad ühes üksuses.

Kontrolliasutuse või kontrollorgani taotlusel esitatakse kõik üksikasjalikud andmed transpordikorralduse kohta kolmandas riigis asuvalt eksportijalt esimese kaubasaajani ning esimese kaubasaaja tööruumidest või ladustamisrajatistest ühenduse territooriumil asuvate kaubasaajateni.

Teave imporditud kaubasaadetiste kohta

Importija teavitab kontrollorgani või kontrolliasutust õigel ajal igast ühendusse imporditavast saadetest, esitades järgmised andmed:

- a) esimese kaubasaaja nimi ja aadress;
- b) kõik kontrollorgani või kontrolliasutuse poolt vajalikuks peetavad üksikasjad,
 - i) vastavalt määruse (EÜ) nr 834/2007 artiklile 32 imporditud toodete puhul kõnealuses artiklis osutatud tõendavad dokumendid;
 - ii) vastavalt määruse (EÜ) nr 834/2007 artiklile 33 imporditud toodete puhul kõnealuses artiklis osutatud kontrollisertifikaadi koopia.

Importija edastab oma kontrollorgani või kontrolliasutuse taotlusel esimeses lõigus osutatud andmed esimese kaubasaaja kontrollorganile või kontrolliasutusele.

Artikkel 85

Kontrollkäigud

Kontrolliasutus või kontrollorgan kontrollib käesoleva määruse artiklis 83 osutatud raamatupidamisdokumente ning määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 33 lõike 1 punktis d osutatud kontrollisertifikaati või viimatinimetatud määruse artikli 32 lõike 1 punktis c osutatud tõendavaid dokumente.

Importija, kes teeb imporditoiminguid eri üksustes või tööruumides, teeb taotluse korral kättesaadavaks käesoleva määruse artikli 63 lõikes 2 ettenähtud aktid iga kõnealuse rajatise kohta.

6. PEATÜKK

Kolmandate isikutega asjaomaste tegelike toimingute osalise või täieliku teostamise kohta lepingu sõlminud ning mahepõllumajandustoodete tootmise, ettevalmistamise või importimisega tegelevate üksuste kontrollinõuded

Artikkel 86

Kontrollikord

Kolmandate isikutega sõlmitud lepingutega hõlmatavate toimingute puhul sisaldab artikli 63 lõike 1 punktis a osutatud üksuse täielik kirjeldus:

- a) allhankijate nimekirja koos nende tegevuse kirjeldusega ning kontrollorganeid või kontrolliasutusi, kes nende tegevust kontrollivad;

- b) allhankijate kirjalikku nõusolekut sellega, et nende ettevõtte suhtes kohaldatakse määruse (EÜ) nr 834/2007 V jaotises kehtestatud kontrollisüsteemi;

Artikkel 89

- c) kõiki üksuse tasandil võetavaid meetmeid, muu hulgas ka asjakohast raamatupidamisdokumentide süsteemi, et tagada võimalus jälgida ettevõtja poolt turuleviidud toodete jõudmist vastavalt vajadusele kas tarnijani, müüjani, kaubaajani või ostjani.

7. PEATÜKK

Sööta valmistavate üksuste kontrollinõuded

Artikkel 87

Kohaldamisala

Käesolevat peatükki kohaldatakse määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 1 lõike 2 punktis c osutatud toodete enda tarbeks või kolmandate isikute tarbeks valmistamisega tegelevate üksuste suhtes.

Artikkel 88

Kontrollikord

1. Artikli 63 lõike 1 punktis a osutatud üksuse täielikus kirjeldus sisaldab:

- a) rajatisi, mida kasutatakse loomasöödaks mõeldud toodete vastuvõtmiseks, valmistamiseks ja ladustamiseks enne ja pärast nendega seotud toiminguid;
- b) rajatisi, mida kasutatakse loomasööda valmistamiseks tarvitatud muude toodete ladustamiseks;
- c) rajatisi, mida kasutatakse puhastus- ja desinfitseerimisvahendite ladustamiseks;
- d) vajaduse korral ettevõtja poolt toota kavatsitava söödasegu kirjeldust kooskõlas direktiivi 79/373/EMÜ artikli 5 lõike 1 punktiga a ning elusloomade liiki või tõugu, kellele see söödasegu on ette nähtud;
- e) vajaduse korral söödamaterjalide nimetusi, mida ettevõtja kavatsab valmistada.

2. Artikli 63 lõike 1 punktis b osutatud ettevõtjate võetavad meetmed mahepõllumajandusliku tootmise eeskirjade täitmise tagamiseks sisaldavad märged artiklis 26 osutatud meetmete kohta.

3. Kontrolliasutus või kontrollorgan kasutab neid meetmeid iga valmistava üksusega seotud riskide üldiseks hindamiseks ja kontrolliplaani koostamiseks. Kontrolliplaanis nähakse ette potentsiaalsetest riskidest olenevate pisteliste proovide miinimumarv.

Raamatupidamisdokumendid

Ettevõtjate tegevuse põhjalikuks kontrollimiseks sisaldavad artiklis 66 osutatud raamatupidamisdokumendid teavet söödamaterjalide, söödalisandite, müügi ja lõpptoodete päritolu, liigi ja koguste kohta.

Artikkel 90

Kontrollkäigud

Artiklis 65 osutatud kontrollkäik hõlmab kõigi tööruumide täielikku kontrolli. Peale selle teeb kontrolliasutus või kontrollorgan sihipäraseid kontrollkäike, lähtudes mahepõllumajandusliku tootmise eeskirjade täitmata jätmisest tuleneda võivatele ohtudele antud üldhinnangust.

Kontrollorgan või kontrolliasutus pöörab erilist tähelepanu ettevõtja seisukohast kriitilistele kontrollpunktidele, et teha kindlaks, kas jälgimis- ja kontrollitoiminguid teostatakse nõuetekohaselt.

Kõiki ettevõtja tegevuseks kasutatavaid ruume võib kontrollida nii sageli, kui seda tingivad tegevusega seotud riskid.

8. PEATÜKK

Rikkumised ja teabevahetus

Artikkel 91

Rikkumiste ja eeskirjade eiramise kahtluse korral võetavad meetmed

1. Ettevõtja, kes arvab või kahtlustab, et tema toodetud, ettevalmistatud, imporditud või teiselt ettevõtjalt saadud toode ei vasta mahepõllumajandusliku tootmise eeskirjadele, algatab menetluse tootelt igasuguse mahepõllumajandusmeetodi viite kõrvaldamiseks või toote eraldamiseks ja identifitseerimiseks. Ettevõtja võib seda toodet töödelda või pakendada või turule viia alles pärast kõnealuse kahtluse kõrvaldamist, välja arvatud juhul, kui toode viiakse turule ilma mahepõllumajandusmeetodile viitava märgistusega. Kahtluse korral peab ettevõtja viivitamata teavitama kontrolliasutust või kontrollorganit. Kontrolliasutus või kontrollorgan võib nõuda, et kõnealuse toote võib mahepõllumajandusmeetodile viitava märgistusega turule viia alles siis, kui ta on ettevõtjalt või muudest allikatest saadud teabe põhjal veendunud, et kahtlus on kõrvaldatud.

2. Kui kontrolliasutus või kontrollorgan kahtlustab põhjendatult, et ettevõtja kavatsab viia turule mahepõllumajandusliku tootmise eeskirjadele mittevastava, kuid mahepõllumajandusmeetodile viitava märgistusega toote, võib asjaomane kontrolliasutus või kontrollorgan nõuda, et ettevõtja ei tohi ajutiselt,

kõnealuse kontrolliasutuse või kontrollorgani kehtestatud perioodi jooksul toodet selle viitega turule viia. Enne sellise otsuse tegemist võimaldab kontrolliasutus või kontrollorgan ettevõtjal esitada oma märkused. Kui kontrolliasutus või kontrollorgan on veendunud, et toode ei vasta mahepõllumajandusliku tootmise nõuetele, kaasneb otsusega kohustus eemaldada kõnealuselt tootelt kõik mahepõllumajandusmeetodile viitavad märgised.

Kui kahtlus aga nimetatud aja jooksul kinnitust ei leia, tühistatakse esimeses lõigus osutatud otsus hiljemalt kõnealuse perioodi lõppemisel. Ettevõtja teeb kontrolliasutuse või kontrollorganiga kahtluse lahendamiseks tihedat koostööd.

3. Liikmesriigid rakendavad vajalikke meetmeid ja sanktsioone tõkestamiseks määruse (EÜ) nr 834/2007 IV jaotises ning käesoleva määruse III jaotises ja/või XI lisas nimetatud märgiste kuritahtlikku kasutamist.

Artikkel 92

Teabevahetus

1. Kui ettevõtjat ja allhankijaid kontrollivad eri kontrolliasutused või kontrollorganid, sisaldab artikli 63 lõikes 2 osutatud deklaratsioon ettevõtja ja allhankijate nimel antud nõusolekut selle kohta, et eri kontrolliasutused või kontrollorganid võivad vahetada teavet kontrollitavate toimingute kohta, ning selle kohta, kuidas kõnealune teabevahetus toimub.

2. Kui liikmesriik avastab teisest liikmesriigist pärit ning määruse (EÜ) nr 834/2007 IV jaotises ning käesoleva määruse III jaotises ja/või XI lisas osutatud märgiseid kandva toote puhul käesoleva määruse kohaldamisega seotud eeskirjade eiramisi või rikkumisi, teatab ta sellest kontrolliasutuse või kontrollorgani määranud liikmesriigile ning komisjonile.

V JAOTIS

TEABE EDASTAMINE KOMISJONILE, ÜLEMINEKU- JA LÖPPSÄTTED

1. PEATÜKK

Teabe edastamine komisjonile

Artikkel 93

Statistilised andmed

1. Liikmesriigid esitavad komisjonile igal aastal enne 1. juulit nõukogu määruse (EÜ) nr 834/2007 artiklis 36 osutatud igaaastased statistilised andmed mahepõllumajanduse kohta,

kasutades arvutisüsteemi, mis võimaldab komisjoni (Eurostat) avaldatud dokumentide ja teabe elektroonilist vahetust.

2. Lõikes 1 osutatud statistilised andmed hõlmavad eelkõige järgmist:

- a) mahepõllumajanduslike tootjate, töötlejate, importijate ja eksportijate arv;
- b) mahepõllumajanduslik taimekasvatustoodang ning üleminekujärgus oleva taimekasvatuse ja mahepõllumajandusliku taimekasvatuse pindala;
- c) mahepõllumajanduslikult kasvatatavate loomade arv ning mahepõllumajanduslikud loomsed saadused;
- d) mahepõllumajanduslikku tööstustoodangut käsitlevad andmed tegevuste liikide kaupa.

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud statistiliste andmete edastamiseks kasutavad liikmesriigid komisjoni (Eurostat) hallatavat ühist andmesisestusportaali.

4. Statistiliste andmete ja metaandmetega seotud tingimused määratletakse ühenduse statistikaprogrammi raames lõikes 1 osutatud süsteemi kaudu kättesaadavaks tehtud näidiste ja küsimustike alusel.

Artikkel 94

Muu teave

1. Muu kui statistilise teabe puhul esitavad liikmesriigid komisjonile järgmise teabe, kasutades arvutisüsteemi, mis võimaldab komisjoni (põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraat) avaldatud dokumentide ja teabe elektroonilist vahetust:

- a) enne 1. jaanuari 2009: määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 35 punktis a osutatud teave ja edaspidi iga muudatus pärast selle tegemist;
- b) iga aasta 31. märtsiks: määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 35 punktis b osutatud teave eelmise aasta 31. detsembril heakskiidetud kontrolliasutuste ja kontrollorganite kohta;
- c) enne iga aasta 1. juulit: kogu muu käesoleva määruse kohaselt nõutav või vajalik teave.

2. Andmeid edastatakse, sisestatakse ja neid uuendatakse lõikes 1 osutatud süsteemis määruse (EÜ) nr 834/2007 artiklis 35 osutatud pädeva asutuse vastutusel kõnealuse asutuse enda poolt või organi poolt, kellele kõnealune ülesanne on delegeeritud.

3. Andmete ja metaandmetega seotud tingimused määratakse lõikes 1 osutatud süsteemi kaudu kättesaadavaks tehtud näidiste ja küsimustike alusel.

2. PEATÜKK

Ülemineku- ja lõppsätted

Artikkel 95

Üleminekumeetmed

1. 31. detsembril 2010 lõppeval üleminekuperioodil võivad kariloomad olla loastatud hoonetes, mis olid olemas juba enne 24. augustit 2000, tingimusel et loomad saavad regulaarselt liikuda ning nende kasvatamisel täidetakse loomade heaolu nõudeid, kindlustades neile nii mugavad allapanuga kohad kui ka individuaalse kohtlemise, ning tingimusel et pädev asutus on lubanud rakendada kõnealust meetet. Pädev asutus võib jätkata kõnealuse meetme lubamist, kui ettevõtja esitab taotluse meetme kohaldamiseks piiratud ajavahemikul, mis lõpeb enne 31. detsembrit 2013, tingimusel et artikli 65 lõikes 1 osutatud kontrollkäigud toimuvad vähemalt kaks korda aastas.

2. Pädev asutus võib lubada 31. detsembril 2010 lõppevaks üleminekuperioodiks määruse (EMÜ) nr 2092/91 I lisa B osa punkti 8.5.1 alusel ettevõtetele tehtavaid erandeid seoses pidamistingimuste ja loomkoormusega. Kõnealust tähtaja pikendamist kasutavad ettevõtjad esitavad kontrolliasutusele või kontrollorganile üleminekuaja lõpuks mahepõllumajandusliku tootmise eeskirjade täitmise tagamiseks mõeldud meetmete kirjelduse. Pädev asutus võib jätkata kõnealuse meetme lubamist, kui ettevõtja esitab taotluse meetme kohaldamiseks piiratud ajavahemikul, mis lõpeb enne 31. detsembrit 2013, tingimusel et artikli 65 lõikes 1 osutatud kontrollkäigud toimuvad vähemalt kaks korda aastas.

3. 31. detsembril 2013 lõppeva üleminekuperioodi jooksul võib määruse (EMÜ) nr 2092/91 I.B lisa punktis 8.3.4 sätestatud sigade ja lammaste lõplik nuumamine lihatootmise eesmärgil toimuda sisetingimustes, tingimusel et artikli 65 lõikes 1 osutatud kontrollkäigud toimuvad vähemalt kaks korda aastas.

4. 31. detsembril 2011 lõppeval üleminekuperioodil võib põrsaid kastreerida ilma anesteesia ja/või valutustamiseta.

5. Kuni üksikasjalike lemmikloomatoidu töötlemiseeskirjade rakendamiseni kohaldatakse riigisisesid eeskirju ning nende

puudumise korral liikmesriikides heaks kiidetud või tunnustatud tavanorme.

6. Määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 12 lõike 1 punkti j kohaldamisel ja kuni konkreetsete ainete lubamiseni vastavalt nimetatud määruse artikli 16 punktile f võib kasutada ainult pädevate asutuste lubatud vahendeid.

7. Liikmesriikide poolt põllumajandusest pärinevatele mitte-mahepõllumajanduslikele koostisosadele antud lube võidakse käsitada käesoleva määruse kohaselt antuna. Eelmise määruse artikli 3 lõike 6 kohaselt antud load kehtivad siiski kuni 31. detsembrini 2009.

8. 1. juulil 2010 lõppeval üleminekuperioodil võivad ettevõtjad kasutada märgistamisel jätkuvalt määruses (EMÜ) nr 2092/91 kehtestatud sätteid, mis käsitlevad:

- i) toidu mahepõllumajanduslike koostisosade protsendimäära arvutamise meetodit;
- ii) kontrollorgani või kontrolliasutuse koodnumbrit ja/või nime.

9. Vastavalt määrusele (EMÜ) nr 2092/91 enne 1. jaanuari 2009 toodetud, pakendatud ja märgistatud toodete varude turuleviimist mahepõllumajanduslikule tootmisele viitava märgistusega võib jätkata kuni varude lõppemiseni.

10. Määrusele (EMÜ) nr 2092/91 vastavat pakkematerjali võib jätkuvalt kasutada mahepõllumajanduslikule tootmisele viitava märgistusega turule viidavate toodete jaoks kuni 1. jaanuarini 2012, kui toode vastab määruses (EÜ) nr 834/2007 sätestatud tingimustele.

Artikkel 96

Kehtetuks tunnistamine

Määrused (EMÜ) nr 207/93, (EÜ) nr 223/2003 ja (EÜ) nr 1452/2003 tunnistatakse kehtetuks.

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrustele ja määrusele (EMÜ) nr 2092/91 tõlgendatakse viidetena käesolevale määrusele ja neid loetakse vastavalt XIV lisas esitatud vastavustabelile.

*Artikkel 97***Jõustumine ja kohaldamine**

Käesolev määrus jõustub seitsmendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Määrust kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2009.

Artikli 27 lõike 2 punkti a ja artiklit 58 kohaldatakse siiski alates 1. juulist 2010.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 5. september 2008

Komisjoni nimel

komisjoni liige

Mariann FISCHER BOEL

I LISA

Artikli 3 lõikes 1 osutatud väetised ja mullaomaduste parandajad

Märkused:

A: lubatud vastavalt määrusele (EMÜ) nr 2092/91 ja üle kantud vastavalt määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 16 lõike 3 punktile c

B: lubatud vastavalt määrusele (EÜ) nr 834/2007

Luba	Nimetus	Kirjeldus, koostisele esitatavad nõuded, kasutustingimused
A	Liittooted või ainult järgmisi aineid sisaldavad tooted: laudasõnnik	Virtsa ja taimse päritoluga ainete (allapanu) segust koosnev toode. Tööstuslikust tootmisest pärinev toode on keelatud
A	Kuivatatud laudasõnnik ja kuivatatud linnusõnnik	Tööstuslikust tootmisest pärinev toode on keelatud.
A	Kompostitud virts, k.a linnusõnnik ja laudasõnniku kompost	Tööstuslikust tootmisest pärinev toode on keelatud.
A	Vedel virts	Kasutamine pärast kontrollitud kääritamist ja/või asjakohast lahjendamist. Tööstuslikust tootmisest pärinev toode on keelatud
A	Kompostitud või kääritatud majapidamisjäätmel	Toode, mis on saadud tekkeallika järgi eraldatud majapidamisjäätmel, mida on biogaasi tootmiseks kompostitud või anaeroobselt kääritatud. Ainult taimset ja loomset päritolu majapidamisjäätmel. Ainult juhul, kui need on toodetud liikmesriigi poolt aktsepteeritavas suletud ja järelevalvatavas kogumissüsteemis. Maksimumkontsentratsioon kuivaines (mg/kg): kaadmium: 0,7; vask: 70; nikkel: 25; plii: 45; tsink: 200; elavhõbe: 0,4; kroom (kokku): 70; kroom (VI): 0.
A	Turvas	Kasutamiseks üksnes aianduses (köögiviljanduses, lillekasvatases, puuviljeluses, puukoolis).
A	Seenekasvatuse jätmed	Substraadi algne koostis peab piirduma käesolevas lisas loetletud toodetega.
A	Putukate ja usside väljaheide (vermikompost)	
A	Guaano	
A	Taimsete ainete kompostitud või kääritatud segu	Toode, mis on saadud taimsete ainete segudest, mida on biogaasi tootmiseks kompostitud või anaeroobselt kääritatud.
A	Järgmised loomsed saadused või kõrvalsaadused: verejahu kabja- ja sõrajahu sarvejahu kondijahu või želatiinisalduseta kondijahu kalajahu lihajahu sule- ja karvajahu, jahvatatud karusnaha- ja nahatükid lambavill karusnahk karvad piimasaadused	Kroom (VI) maksimumkontsentratsioon kuivaines (mg/kg) 0

Luba	Nimetus	Kirjeldus, koostisele esitatavad nõuded, kasutustingimused
A	Väetistena kasutatavad taimsed saadused ja kõrvalsaadused	Näiteks õlikoogijahu, kakaobade kestad, linnaseidud
A	Merevetikad ja merevetikatooted	Ainult juhul, kui need on saadud otse: i) füüsilisel töötlemisel, k.a dehüdraatimine, külmutamine ja jahvatamine ii) ekstraheerimisel vees või happe ja/või leelise lahuses iii) kääritamisel
A	Saepuru ja puidulaastud	Pärast langetamist keemiliselt töötlemata puu
A	Puukoorekompost	Pärast langetamist keemiliselt töötlemata puu
A	Puutuhk	Pärast langetamist keemiliselt töötlemata puust
A	Looduslik fosfaat	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 2003/2003 ⁽¹⁾ (väetiste kohta) I lisa osa A.2 punktis 7 määratletud toode. Sisaldab kuni 90 mg kaadmiumi 1 kg P ₂ O ₅ kohta.
A	Alumiiniumisisaldusega kaltsiumfosfaat	Toode, mis on määratletud määruse (EÜ) nr 2003/2003 I lisa osa A.2 punktis 6. Sisaldab kuni 90 mg kaadmiumi 1 kg P ₂ O ₅ kohta. Kasutamiseks üksnes leeliselisel pinnasel (pH > 7,5).
A	Toomasräbu	Määruse (EÜ) nr 2003/2003 I lisa osa A.2 punktis 1 määratletud tooted.
A	Töötlemata kaaliumsool või kainiit	Määruse (EÜ) nr 2003/2003 I lisa osa A.3 punktis 1 määratletud tooted.
A	Kaaliumsulfaat, mis võib sisaldada magneesiumsoola	Toode, mis on saadud töötlemata kaaliumsoolast füüsilise ekstraheerimise teel, võib sisaldada ka magneesiumsooli.
A	Destilleerimisjääk ja destilleerimise-ekstrakt	Välja arvatud ammooniumdestillaat.
A	Kaltsiumkarbonaat (kriit, mergel, jahvatatud lubjakivi, lubivetikatest lubiväetis, (maerl), fosfaatkriit)	Ainult loodusliku päritoluga.
A	Magneesium- ja kaltsiumkarbonaat	Ainult loodusliku päritoluga, nt magneesiumkriit, jahvatatud magneesium, lubjakivi.
A	Magneesiumsulfaat (kiseriit)	Ainult loodusliku päritoluga.
A	Kaltsiumkloriidi lahus	Õunapuulehtede töötlemiseks kaltsiumivaeguse puhul.
A	Kaltsiumsulfaat (kips)	Määruse (EÜ) nr 2003/2003 I lisa osa D punktis 1 määratletud tooted. Ainult loodusliku päritoluga.
A	Suhkrutootmisel tekkiv tööstuslik lubi	Suhkrupreedist suhkru tootmise kõrvalsaadus.
A	Vaakummeetodil soola tootmisel tekkiv tööstuslik lubi	Mägedes leiduvatest soolajärvedest vaakummeetodil soola tootmise kõrvalprodukt.
A	Looduslik väävel	Määruse (EÜ) nr 2003/2003 I lisa osa D punktis 3 määratletud tooted.
A	Mikroelemendid	Määruse (EÜ) nr 2003/2003 I lisa E osas loetletud anorgaanilised mikrotoitained.
A	Naatriumkloriid	Ainult kivisool.
A	Kivijahu ja savid	

⁽¹⁾ ELT L 304, 21.11.2003, lk 1.

II LISA

Pestitsiidid – artikli 5 lõikes 1 osutatud taimekaitsevahendid

Märkus:

A: lubatud vastavalt määrusele (EMÜ) nr 2092/91 ja üle kantud vastavalt määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 16 lõike 3 punktile c

B: lubatud vastavalt määrusele (EÜ) nr 834/2007

1. Taimse või loomse päritoluga ained

Luba	Nimetus	Kirjeldus, koostisele esitatavad nõuded, kasutustingimused
A	Asadiraktiin, ekstraheeritud <i>Azadirachta indica</i> 'st (sirelmeelia)	Insektitsiid
A	Mesilasvaha	Lõikehaavade peitsimisvahend
A	Želatiin	Insektitsiid
A	Hüdrolüüsitud valgud	Atraktant, ainult lubatud rakendustes koos teiste käesoleva loendi asjakohaste toodetega
A	Letsitiin	Fungitsiid
A	Taimeõlid (nt mündiõli, männiõli, köömneõli)	Insektitsiid, akaritsiid, fungitsiid ja idanemist takistav vahend
A	Püretiinid, ekstraheeritud <i>Chrysanthemum cinerariaefolium</i> 'ist	Insektitsiid
A	Kvassia, ekstraheeritud <i>Quassia amara</i> 'st	Insektitsiid, repellent
A	Rotenoon, ekstraheeritud <i>Derris</i> spp.-st ja <i>Lonchocarpus</i> spp.-st ja <i>Terphrosia</i> spp.-st	Insektitsiid

2. Bioloogilises kahjuri- ja haigustõrjes kasutatavad mikroorganismid

Luba	Nimetus	Kirjeldus, koostisele esitatavad nõuded, kasutustingimused
A	Mikroorganismid (bakterid, viirused ja seened)	

3. Mikroorganismide toodetud ained

Luba	Nimetus	Kirjeldus, koostisele esitatavad nõuded, kasutustingimused
A	Spinosaad	Insektitsiid Ainult juhul, kui on võetud meetmed, mis tagavad, et oht peamistele parasitoididele ja resistentsuse kujunemise oht on minimaalsed

4. Ainult lõksudes ja/või püünistes kasutatavad ained

Luba	Nimetus	Kirjeldus, koostisele esitatavad nõuded, kasutustingimused
A	Diammooniumfosfaat	Atraktant, ainult lõksudes

Luba	Nimetus	Kirjeldus, koostisele esitatavad nõuded, kasutustingimused
A	Feromoonid	Atraktant, seksuaalkäitumise pärssija, ainult lõksudes ja püünistes
A	Püretroidid (ainult deltametriin või lambdatsühalotriin)	Insektitsiid, ainult spetsiifiliste aktraktantidega lõksudes, ainult <i>Bactrocera oleae</i> ja <i>Ceratitis capitata</i> wied'i vastu

5. Kasvatatavate taimede vahele maapinnalt laotatavad preparaadid

Luba	Nimetus	Kirjeldus, koostisele esitatavad nõuded, kasutustingimused
A	Raud (III) ortofosfaat	Molluskitsiid

6. Muud mahepõllumajanduses tavapäraselt kasutatavad ained

Luba	Nimetus	Kirjeldus, koostisele esitatavad nõuded, kasutustingimused
A	Vask vaskhüdrosiidi, vaskoksükloriidi, (kolmealuselise) vasksulfaadi, vask(I) oksiidi, vaskoktanaadi kujul	Fungitsiid Kuni 6 kg vaske hektari kohta aastas. Mitmeaastaste taimede puhul võivad liikmesriigid erandina eelmisest lõigust sätestada, et vase 6 kg piirmäära võib vastaval aastal ületada, kui sellest ja eelnevast neljast aastast koosneva 5-aastase perioodi jooksul tegelikult kasutatud keskmine kogus ei ületa 6 kg
A	Etüleen	Banaanide, kiivide ja kikiploomide rohelise värvuse eemaldamine; tsitrusviljade rohelise värvuse eemaldamine üksnes osana puuviljakärbse kahjustuste vältimise strateegiast tsitruseliste puhul; ananassiõite indutseerimine; kartuli ja sibula idanevuse pärssimine
A	Rasvhappe kaaliumsool (vedelseep)	Insektitsiid
A	Alumiiniumkaaliumsulfaat (alumiiniumsulfaat) (kaliniit)	Banaanide valmimise ärahoidmine
A	Lubivävel (kaltsiumpolüsulfiid)	Fungitsiid, insektitsiid, akaritsiid
A	Parafiinõli	Insektitsiid, akaritsiid
A	Mineraalõlid	Insektitsiid, fungitsiid Ainult viljapuudel, viinapuudel, oliivipuudel ja troopilistel kultuuridel (nt banaanid)
A	Kaaliumpermanganaat	Fungitsiid, bakteritsiid, ainult viljapuudel, oliivipuudel ja viinapuudel
A	Kvartsiliiv	Repellent
A	Väävel	Fungitsiid, akaritsiid, repellent

7. Muud ained

Luba	Nimetus	Kirjeldus, koostisele esitatavad nõuded, kasutustingimused
A	Kaltsiumhüdrosiid	Fungitsiid Ainult viljapuudel, kaasa arvatud puukoolid, <i>Nectria galligena</i> tõrjeks
A	Kaaliumvesinikkarbonaat	Fungitsiid

III LISA

Artikli 10 lõikes 4 osutatud minimaalne sise- ja välispindala ning muud eri loomaliikide laudatingimused eri tootmisliikide puhul

1. Veised, hobuslased, lambad, kitsed ja sead

	Sisepindala (loomade kasutuses olev netopindala)		Välisala pindala (jalutusala, v.a karjamaad)
	Minimaalne eluskaal (kg)	m ² looma kohta	m ² looma kohta
Aretus- ja nuumveised ja hobuslased	kuni 100	1,5	1,1
	kuni 200	2,5	1,9
	kuni 350	4,0	3
	üle 350	5 m ² ning minimaalselt 1 m ² 100 kg kohta	3,7 m ² ning minimaalselt 0,75 m ² 100 kg kohta
Lüpsilehmad		6	4,5
Sugupullid		10	30
Lambad ja kitsed		1,5 m ² lamba või kitse kohta	2,5
		0,35 m ² lamba- või kitse- talle kohta	0,5
Poegivad emised põrsastega kuni 40 päeva jooksul		7,5 m ² emise kohta	2,5
Nuumsead	kuni 50	0,8	0,6
	kuni 85	1,1	0,8
	kuni 110	1,3	1
Põrsad	üle 40 päeva vanad ja kuni 30 kg kaa- luvad	0,6	0,4
Aretussead		2,5 m ² emise kohta	1,9
		6 m ² kuldi kohta Kui sulge kasutatakse paa- ritamiseks: 10 m ² kuldi kohta	8,0

2. Kodulinnud

	Sisepindala (lindude kasutuses olev netopindala)			Välisala pindala (linnu kohta kasutatav pindala korraga ala kasutavas rühmas (m ²))
	Lindude arv m ² kohta	Õrrepik- kus linnu kohta (cm)	pesa	
Munakanad	6	18	7 munakana pesa kohta või ühispesa korral 120 cm ² linnu kohta	4, tingimusel et ei ületata ülempiiri 170 kg lämmastikku hektari kohta aastas
Nuumlinnud (püsi- hoones)	10, seejuures elus- kaaluga kuni 21 kg/ m ²	20 (ainult pärl- kanade puhul)		4 broiler või pärlkana kohta 4,5 pardi kohta 10 kalkuni kohta 15 hane kohta Kõigi ülalnimetatud liikide puhul ei ületata piirmäära 170 kg N/ha/a

	Sisepindala (lindude kasutuses olev netopindala)			Välisala pindala (linnu kohta kasutatav pindala korraga ala kasutavas rühmas (m ²))
	Lindude arv m ² kohta	Õrrepik- kus linnu kohta (cm)	pesa	
Nuumlinnud (teisaldatavas hoones)	teisaldatavates linnumajades 16 ⁽¹⁾ , seejuures eluskaaluga kuni 30 kg/m ²			2,5, tingimusel et ei ületata ülempiiri 170 kg lämmastikku hektari kohta aastas

⁽¹⁾ Ainult kuni 150 m² põrandapinnaga teisaldatavate hoonete puhul.

IV LISA

Artikli 15 lõikes 2 osutatud maksimaalne loomade arv hektari kohta

Klass või liik	Maksimaalne loomade arv hektari kohta, mis vastab 170 kg N/ha/a
Üle kuue kuu vanused hobuslased	2
Nuumvasikad	5
Muud alla aasta vanused veised	5
Vähemalt ühe-, kuid vähem kui kaheaastased pullid	3,3
Vähemalt ühe-, kuid vähem kui kaheaastased lehmad	3,3
Vähemalt kaheaastased pullid	2
Aretusmullikad	2,5
Nuummullikad	2,5
Lüpsilehmad	2
Praagitud lüpsilehmad	2
Muud lehmad	2,5
Emased aretusküülikud	100
Uted	13,3
Kitsed	13,3
Pörsad	74
Aretusemised	6,5
Nuumsead	14
Muud sead	14
Broilertibud	580
Munakanad	230

V LISA

Artikli 22 lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud söödamaterjalid**1. MITTEMAHEPÕLLUMAJANDUSLIKUD TAIMSED SÖÖDAMATERJALID****1.1. Teravili, selle saadused ja kõrvalsaadused:**

- kaeraterad, -helbed, -peenkliid, -jamekliid ja kliid;
- odraterad, -valk ja -peenkliid;
- riisiidukook;
- hirsiterad;
- rukkiterad ja -peenkliid;
- sorgoterad;
- nisuterad, -peenkliid, -jamekliid, -gluteensööt, -gluteen ja -idud;
- speltanisuterad;
- tritikaleterad;
- maisiterad, -kliid, -peenkliid, -idukook ja -gluteen;
- linnaseidud;
- õlleraba.

1.2. Õliseemned ja õliviljad, nendest valmistatud tooted ning nende kõrvalsaadused:

- rapsiseemned, -kook ja -kestad;
- röstitud sojaoad;
- sojakook ja -kestad;
- päevalilleseemned ja -kook;
- puuvillaseemned ja -kook;
- linaseemned ja -kook;
- seesamiseemnekook;
- palmikook;
- kõrvitsaseemnekook;
- oliivid, oliivipulp;
- taimeõlid (füüsikalise ekstraheerimise teel saadud).

1.3. Kaunviljaseemned, -saadused ja kõrvalsaadused:

- kikerherne seemned, peenkliid ja kliid;
- lääts-hiireherne seemned, peenkliid ja kliid;
- põld-seaherne seemned (kuumtöödeldud), peenkliid ja kliid;
- herneseemned, -peenkliid ja -kliid;
- aedoa seemned, peenkliid ja kliid;

- põldoa seemned, peenkliid ja kliid;
- vikiseemned, peenkliid ja kliid;
- lupiiniseemned, -peenkliid ja -kliid;

1.4. Mugulad ja juurikad, nende saadused ja kõrvalsaadused:

- suhkrupeedi pulp;
- kartul;
- maguskartulimugulad;
- kartulipulp (tärglisevalmistamise kõrvalsaadus);
- kartulitärklis;
- kartulivalk;
- maniokk.

1.5. Muud seemned ja viljad, nendest saadud tooted ja nende kõrvalsaadused:

- jaanikaun;
- jaanikaunad ja jahu nendest;
- kõrvitsad;
- tsitruspulp;
- õunad, küdooniad, pirnid, virsikud, viigimarjad, greibid ja nende pulp;
- kastanid;
- kreeka pähkli koogid;
- sarapuupähklikoogid;
- kakaoubade kestad ja koogid;
- tammetõrud.

1.6. Haljas- ja koresöödad:

- lutsern;
- lutsernijahu;
- ristik;
- ristikujahu;
- rohuhekslid (haljasmassist);
- rohujahu;
- hein;
- silo;
- teraviljadest saadud õled;
- söödajuurvili haljassöödana.

1.7. Muud taimed, nendest saadud tooted ja nende kõrvalsaadused

- melass;
- merevetikajahu (saadud merevetikate kuivatamisel ja purustamisel ning pesemisel joodisisalduse vähendamise eesmärgil);
- taimepulbrid ja -ekstraktid;
- taimevalguekstraktid (ainult noorloomadele);
- vürtsid;
- maitsetaimed.

2. LOOMSED SÖÖDAMATERJALID**2.1. Piim ja piimatooted:**

- toorpiim;
- piimapulber;
- lõss, lõssipulber;
- petipiim, petipulber;
- vadak, vadakupulber, väikese suhkrusisaldusega vadakupulber, vadakuvalgupulber (ekstraheeritud füüsilisel meetodil);
- kaseiinipulber;
- laktoosipulber;
- kohupiim ja hapupiim.

2.2. Kala, muud mereloomad, tooted nendest ja kõrvalsaadused:

- järgmistel tingimustel: tooted pärinevad ainult säästvast kalandusest ja neid kasutatakse ainult muude kui taimtoiduliste liikide söödana
- kalad;
- rafineerimata kalaõli ja tursamaksaõli;
- kalade, molluskite ja koorikloomade autolüsaadid;
- ensümaatilised hüdrolysaadid ja proteolüsaadid (lahustuvad või lahustumatud, ainult noorloomadele);
- kalajahu.

2.3. Munad ja munasaadused:

- kodulindude söödana kasutatavad munad ja munasaadused, eelistatavalt samast põllumajandusettevõttest.

3. MINERAALSÖÖDAD**3.1. Naatrium:**

- rafineerimata meresool
- jäme kivisool
- naatriumsulfaat
- naatriumkarbonaat

- naatriumbikarbonaat
- naatriumkloriid

3.2. **Kaalium:**

- kaaliumkloriid

3.3. **Kaltsium:**

- litotamnion ja maerl
- veeloomade kojad (sh tindikalaluu)
- kaltsiumkarbonaat
- kaltsiumlaktaat
- kaltsiumglükonaat

3.4. **Fosfor:**

- defluoritud dikaltsiumfosfaat
- defluoritud monokaltsiumfosfaat
- mononaatriumfosfaat
- kaltsiummagneesiumfosfaat
- kaltsiumnaatriumfosfaat

3.5. **Magneesium:**

- magneesiumoksiid (veevaba magneesia)
- magneesiumsulfaat
- magneesiumkloriid
- magneesiumkarbonaat
- magneesiumfosfaat

3.6. **Väävel:**

- naatriumsulfaat
-

VI LISA

Artikli 22 lõikes 4 osutatud söödalisandid ja teatavad loomasöötdena kasutatavad ained**1. SÖÖDALISANDID**

Loetletud lisandid peavad olema heaks kiidetud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1831/2003 loomasöötdes kasutatavate söödalisandite kohta ⁽¹⁾.

1.1. Toitainelised lisandid**a) Vitamiinid**

- söötades looduslikult leiduvast toorainest saadud vitamiinid;
- looduslike vitamiinidega identsed sünteetilised vitamiinid, mida kasutatakse monogastriliste loomade puhul;
- mäletsejaliste puhul kasutatavad looduslike vitamiinidega identsed sünteetilised A-, D- ja E-vitamiinid liikmesriikide eelneva loaga, mille aluseks on hinnang mahepõllumajanduslike mäletsejaliste võimaluste kohta saada oma söödaratsioonidest vajalikus koguses kõnealuseid vitamiine.

b) Mikroelemendid

- E1 Raud:
raud(II)karbonaat,
raud(II)sulfaat, monohüdraat ja/või heptahüdraat,
raud(III)oksiid;
- E2 jood:
veevaba kaltsiumiodaat,
kaltsiumjodaat, heksahüdraat,
naatriumjodiid;
- E3 koobalt:
koobalt(II)sulfaat, monohüdraat ja/või heptahüdraat,
aluseline koobalt(II)karbonaat, monohüdraat;
- E4 vask:
vask(II)oksiid
aluseline vask(II)karbonaat,
vask(II)sulfaat;
- E5 mangaan:
mangaan(II)karbonaat,
mangaan(II)oksiid ja mangaan(III)oksiid,
mangaan(II)sulfaat, mono- ja/või tetrahüdraat;
- E6 tsink:
tsinkkarbonaat,
tsinkoksiid,
tsinksulfaat, mono- ja/või heptahüdraat;
- E7 molübdeen:
ammooniummolübdaat, naatriummolübdaat;
- E8 seleen:
naatriumselenaat,
naatriumseleniit.

1.2. Zootehnilised lisandid

Ensüümid ja mikroorganismid

⁽¹⁾ ELT L 268, 18.10.2003, lk 29.

1.3. Tehnoloogilised lisandid**a) Säilitusained**

E 200	Sorbiinhape
E 236	Sipelghape (*)
E 260	Äädikhape (*)
E 270	Piimhape (*)
E 280	Propioonhape (*)
E 330	Sidrunhape

(*) Silo: üksnes juhul, kui ilmastikutingimused ei võimalda saavutada vajalikku käärimist.

b) Antioksidandid

E 306 Antioksidantidena kasutatavad looduslikud tokoferoolikonsentraadid

c) Sideained ja paakumisvastased ained

E 470	Looduslik kaltsiumstearaat
E 551b	Kolloidne ränidioksiid
E 551c	Kobediatomiit
E 558	Bentoniit
E 559	Kaoliinsavid
E 560	Steatiidi ja kloriidi looduslikud segud
E 561	Vermikuliit
E 562	Sepioliit
E 599	Perliit

d) Silokonservandid

Silolisanditena võib kasutada ensüüme, pärme ja baktereid.

Piimhappe, sipelghappe, propioonhappe ja äädikhappe kasutamine silo valmistamisel on lubatud üksnes juhul, kui ilmastikutingimused ei võimalda saavutada vajalikku käärimist.

2. TEATAVAD LOOMASÖÖTADENA KASUTATAVAD AINED

Loetletud aine peab olema saanud heakskiidu vastavalt nõukogu direktiivile 82/471/EMÜ teatavate loomasöötadena kasutatavate toodete kohta ⁽¹⁾.

Pärmseened:

Saccharomyces cerevisiae,
Saccharomyces carlsbergiensis.

3. SILO VALMISTAMISEL KASUTATAVAD AINED

- meresool,
- jäme kivisool,
- vadak,
- suhkur,
- suhkrupeedi pulp,
- teraviljajahu,
- melass.

⁽¹⁾ EÜT L 213, 21.7.1982, lk 8.

VII LISA

Artikli 23 lõikes 4 osutatud puhastus- ja desinfitseerimisvahendid

Loomakasvatushoonete ja -rajatiste puhastamis- ja desinfitseerimisvahendid:

- kaalium- ja naatriumseep
 - vesi ja veeaur,
 - lubjapiim,
 - lubi,
 - kustutamata lubi,
 - naatriumhüpoklorit (nt vedela pleegitusainena),
 - naatriumhüdroksiid,
 - kaaliumhüdroksiid,
 - vesinikperoksiid,
 - looduslikud taimeessentsid,
 - sidrunhape, peräädikhape, sipelghape, piimhape, oksaalhape ja äädikhape,
 - alkohol,
 - lämmastikhape (lüksiriistade töötlemiseks),
 - fosforhape (lüksiriistade töötlemiseks),
 - formaldehüüd,
 - nisade ja lüksiseadmete puhastus- ja desinfitseerimisvahendid,
 - naatriumkarbonaat.
-

VIII LISA

Artikli 27 lõike 1 punktis a osutatud töödeldud mahepõllumajandusliku toidu tootmisel kasutatavad teatavad tooted ja ained

Märkused:

A: lubatud vastavalt määrusele (EMÜ) nr 2092/91 ja üle kantud vastavalt määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 21 lõikele 2

B: lubatud vastavalt määrusele (EÜ) nr 834/2007

A OSA. TOIDULISANDID, KAASA ARVATUD KANDEAINED

Määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 23 lõike 4 punkti a alapunktis ii osutatud määra arvutamisel arvestatakse toidulisandeid, mis on koodnumbri tulbas märgistatud tärniga, põllumajandusest pärinevate koostisosadena.

Luba	Kood	Nimetus	Toidu valmistamine, mille päritolu on		Eritingimused
			taimne	loomne	
A	E 153	Taimne süsi		X	Tuhakihiga kitsejuust Morbier' juust
A	E 160b*	Annaato, biksiin, norbiksiin		X	Red Leicesteri juust Double Gloucesteri juust Cheddar Mimolette'i juust
A	E 170	Kaltsiumkarbo- naat	X	X	Ei kasutata toodete värvainena ega kalt- siumilisandina
A	E 220 või	Vääveldioksiid	X	X	Suhkrulisandita puuviljaveinid (*) (k.a õuna- ja pirnisiider) või mödu: 50 mg (**)
	E 224	Kaaliummetabi- sulfit	X	X	Õuna- ja pirnisiider, millele pärast kääri- tamist lisatakse suhkrut või mahlakont- sentrati: 100 mg (**) (*) Puuviljaveini all mõistetakse siinkohal veini, mis on tehtud muudest puuvil- jadest kui viinamarjad. (**) Kõigi allikate summaarse koguse ülemmäär, väljendatud SO ₂ -na (mg/l).
A	E 250 või	Naatriumnitrit		X	Lihatoodete puhul ⁽¹⁾ :
	E 252	Kaaliumnitraat		X	E 250: soovituslik lisatav kogus, väljenda- tud NaNO ₂ -na: 80 mg/kg E 252: soovituslik lisatav kogus, väljenda- tud NaNO ₃ -na: 80 mg/kg E 250: jäägi piirnorm, väljendatud NaNO ₂ -na: 50 mg/kg E 252: jäägi piirnorm, väljendatud NaNO ₃ -na: 50 mg/kg
A	E 270	Piimhape	X	X	
A	E 290	Süsinikdioksiid	X	X	
A	E 296	Õunhape	X		
A	E 300	Askorbiinhape	X	X	Lihatooted ⁽²⁾
A	E 301	Naatriumaskor- baat		X	Lihatoodetes ⁽²⁾ koos nitraatide ja nitriti- tega

Luba	Kood	Nimetus	Toidu valmistamine, mille päritolu on		Eritingimused
			taimne	loomne	
A	E 306*	Tokoferoolikontsentraat	X	X	Rasvades ja õlides sisalduv antioksüdant
A	E 322*	Letsitiinid	X	X	Piimatooted ⁽²⁾
A	E 325	Naatriumlaktaat		X	Piimapõhised tooted ja lihatooted
A	E 330	Sidrunhape	X		
A	E 331	Naatriumsitraadid		X	
A	E 333	Kaltsiumsitraadid	X		
A	E 334	L(+)-viinhape	X		
A	E 335	Naatriumtartraadid	X		
A	E 336	Kaaliumtartraadid	X		
A	E 341 (i)	Monokaltsiumfosfaadid	X		Kergitusainet sisaldava jahu kergitusaine
A	E 400	Algiinhape	X	X	Piimapõhised tooted ⁽²⁾
A	E 401	Naatriumalginaat	X	X	Piimapõhised tooted ⁽²⁾
A	E 402	Kaaliumalginaat	X	X	Piimapõhised tooted ⁽²⁾
A	E 406	Agar	X	X	Piimapõhised tooted ja lihatooted ⁽²⁾
A	E 407	Karrageen	X	X	Piimapõhised tooted ⁽²⁾
A	E 410*	Jaanileivapuujahu	X	X	
A	E 412*	Guarkummi	X	X	
A	E 414*	Kummi-araabik	X	X	
A	E 415	Ksantaankummi	X	X	
A	E 422	Glütserool	X		Taimeekstraktid
A	E 440 (i)*	Pektiin	X	X	Piimapõhised tooted ⁽²⁾
A	E 464	Hüdroksüpropüülmetüülselluloos	X	X	Kapslite kapseldamise aine
A	E 500	Naatriumkarbonaadid	X	X	„Dulce de leche” ⁽³⁾ , hapukoorevõi ja sõir ⁽²⁾
A	E 501	Kaaliumkarbonaadid	X		
A	E 503	Ammooniumkarbonaadid	X		
A	E 504	Magneesiumkarbonaadid	X		
A	E 509	Kaltsiumkloriid		X	Piima kalgendamine
A	E 516	Kaltsiumsulfaat	X		Kandeaine
A	E 524	Naatriumhüdrosiid	X		Laugengebäcki pinnatöötlus
A	E 551	Ränidioksiid	X		Paakumisvastane aine vürtside ja maitsetaimede jaoks

Luba	Kood	Nimetus	Toidu valmistamine, mille päritolu on		Eritingimused
			taimne	loomne	
A	E 553b	Talk	X	X	Glaseeraine lihatoodete jaoks
A	E 938	Argoon	X	X	
A	E 939	Heelium	X	X	
A	E 941	Lämmastik	X	X	
A	E 948	Hapnik	X	X	

(¹) Nimetatud lisainet tohib kasutada üksnes juhul, kui pädevale asutusele on tõendatud, et ei ole ühtegi muud tehnilist lahendust, mis tagab samaväärse terviseohutuse ja/või toote eriomaduste säilimise.

(²) Piirang kehtib ainult loomsete toodete kohta.

(³) „Dulce de leche” või „confiture de lait” – magustatud paksendatud piimast valmistatud pehme magus pruun koor.

B OSA. TÖÖTLEMISE ABIAINED JA MUUD TOOTED, MIDA VÕIB KASUTADA PÕLLUMAJANDUSEST PÄRINEVATE MAHEPÕLLUMAJANDUSLIKULT TOODETUD KOOSTISOSADE TÖÖTLEMISEL

Märkused:

A: lubatud vastavalt määrusele (EMÜ) nr 2092/91 ja üle kantud vastavalt määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 21 lõikele 2
B: lubatud vastavalt määrusele (EÜ) nr 834/2007

Luba	Nimetus	Taimsete toiduainete valmistamine	Loomsete toiduainete valmistamine	Eritingimused
A	Vesi	X	X	Joogivesi nõukogu direktiivi 98/83/EÜ ⁽¹⁾ tähenduses
A	Kaltsiumkloriid	X		Kalgendusaine
A	Kaltsiumkarbonaat	X		
	Kaltsiumhüdroksiid	X		
A	Kaltsiumsulfaat	X		Kalgendusaine
A	Magneesiumkloriid (või nigari)	X		Kalgendusaine
A	Kaaliumkarbonaat	X		Viinamarjade kuivatamine
A	Naatriumkarbonaat	X		Suhkru(te) tootmine
A	Piimhape		X	Soolveevanni pH väärtuse reguleerimiseks juustutööstuses ⁽¹⁾
A	Sidrunhape	X	X	Soolveevanni pH väärtuse reguleerimiseks juustutööstuses ⁽¹⁾ Õli tootmine ja tärklise hüdrolüüs ⁽²⁾
A	Naatriumhüdroksiid	X		Suhkru(te) tootmine Õli tootmine rapsiseemnest (<i>Brassica</i> spp.)
A	Väävelhape	X	X	Želatiini tootmine ⁽¹⁾ Suhkru(te) tootmine ⁽²⁾
A	Soolhape		X	Želatiini tootmine Soolveevanni pH väärtuse reguleerimiseks Gouda, Edami, Maasdammeri juustude, Boerenkaasi, Friesse'i ja Leidse Nagelkaasi töötlemisel
A	Ammooniumhüdroksiid		X	Želatiini tootmine
A	Vesinikperoksiid		X	Želatiini tootmine
A	Süsinikdioksiid	X	X	
A	Lämmastik	X	X	
A	Etanool	X	X	Lahusti
A	Parkhape	X		Filteraine
A	Ovoalbumiin	X		
A	Kaseiin	X		
A	Želatiin	X		
A	Kalaliim	X		
A	Taimeõlid	X	X	Määrdeained, õlitusained ja vahutamistavastased ained

⁽¹⁾ EÜT L 330, 5.12.1998, lk 32.

Luba	Nimetus	Taimsete toiduainete valmistamine	Loomsete toiduainete valmistamine	Eritingimused
A	Ränidioksiidgeel või kolloidlahus	X		
A	Aktiivsüsi	X		
A	Talk	X		Vastavalt lisaaine E 553b puhtuse erikriteeriumidele
A	Bentoniit	X	X	Mõdu selitusaine ⁽¹⁾ Vastavalt lisaaine E 558 puhtuse erikriteeriumidele
A	Kaoliin	X	X	Taruvaik ⁽¹⁾ Vastavalt lisaaine E 559 puhtuse erikriteeriumidele
A	Tselluloos	X	X	Želatiini tootmine ⁽¹⁾
A	Kobediatomiit	X	X	Želatiini tootmine ⁽¹⁾
A	Perliit	X	X	Želatiini tootmine ⁽¹⁾
A	Sarapuupähklikoored	X		
A	Riisijahu	X		
A	Mesilasvaha	X		Õlitusaine
A	Karnaubavaha	X		Õlitusaine

⁽¹⁾ Piirang kehtib ainult loomsete toodete kohta.

⁽²⁾ Piirang kehtib ainult taimsete toodete kohta.

IX LISA

Artiklis 28 osutatud põllumajandusest pärinevad koostisosad, mis ei ole mahepõllumajanduslikult toodetud**1. TÖÖTLEMATA TAIMSED SAADUSED JA NENDEST MENETLUSTE ABIL VALMISTATUD TOOTED****1.1. Toidukõlblikud viljad, pähklid ja seemned:**

— tammetõrud	<i>Quercus</i> spp.
— koolapähklid	<i>Cola acuminata</i>
— karusmarjad	<i>Ribes uva-crispa</i>
— <i>maracuja</i> (granadill)	<i>Passiflora edulis</i>
— vaarikad (kuivatatud)	<i>Rubus idaeus</i>
— punased sõstrad (kuivatatud)	<i>Ribes rubrum</i>

1.2. Toidukõlblikud vürtsid ja maitsetaimed:

— roseepipar	<i>Schinus molle</i> L.
— mädarõika seemned	<i>Armoracia rusticana</i>
— väike kalganirohi	<i>Alpinia officinarum</i>
— värvisafloori õied	<i>Carthamus tinctorius</i>
— ürt-allikkers	<i>Nasturtium officinale</i>

1.3. Muud

Vetikad, k.a merevetikad, lubatud kasutada mitterahepõllumajanduslikul toiduainete valmistamisel.

2. TAIMSED SAADUSED**2.1. Rasvad ja õlid, rafineeritud või rafineerimata, kuid keemiliselt modifitseerimata, mille saamiseks on kasutatud muid taimi kui:**

— kakao	<i>Theobroma cacao</i>
— kookospähkel	<i>Cocos nucifera</i>
— oliiv	<i>Olea europaea</i>
— päevalill	<i>Helianthus annuus</i>
— palm	<i>Elaeis guineensis</i>
— raps	<i>Brassica napus, rapa</i>
— värvisafloor	<i>Carthamus tinctorius</i>
— seesam	<i>Sesamum indicum</i>
— soja	<i>Glycine max</i>

2.2. Järgmised suhkrud, tärklised ja muud teraviljast ja mugulatest valmistatud tooted:

- fruktoos
- riispaber
- hapnemata leivast valmistatud paber
- riisist ja vahataolisest maisist valmistatud tärklis, keemiliselt modifitseerimata.

2.3. Muud

- hernevalk (*Pisum* spp.)
- rumm, ainult roosuhkru mahlast valmistatud
- kirsiviin, valmistatud puuviljast ning artikli 27 lõike 1 punktis c osutatud lõhna- ja maitseainetest.

3. LOOMSED SAADUSED

Veeorganismid, mis ei pärine vesiviljelusest ning mida on lubatud kasutada mittemahepõllumajanduslikul toiduainete valmistamisel

- želatiin
 - vadakupulber „Herasuola”
 - sooled.
-

X LISA

Artikli 45 lõikes 3 osutatud liigid, mille jaoks on kõigis ühenduse osades saada piisavas koguses ja olulise arvu sortide jaoks mahepõllumajanduslikult toodetud seemet või seemnekartulit

XI LISA

Artiklis 57 osutatud ühenduse logo

A. ÜHENDUSE LOGO

1. **Ühenduse logo esitusviisi ja kasutamise tingimused**

- 1.1. Eespool nimetatud ühenduse logo peab vastama käesoleva lisa osas B.2 esitatud näidistele.
- 1.2. Logos kasutatavad märgised on loetletud käesoleva lisa osas B.3. Logo on võimalik ühendada nõukogu määruse (EÜ) nr 834/2007 lisa osutatud märgisega.
- 1.3. Ühenduse logo ja käesoleva lisa osas B.3 nimetatud märgiste kasutamisel tuleb täita käesoleva lisa osas B.4 esitatud graafilises juhendis ettenähtud tehnilisi eeskirju.

B.2. Näidised

Español

Čeština

Dansk

Deutsch

Deutsch

Eesti keel

Eesti keel

Ελληνικά

English

Français

Italiano

Latviešu valoda

Lietuvių kalba

Magyar

Malti

Nederlands

Polski

Português

Slovenčina (slovenský jazyk)

Slovenščina (slovenski jezik)

Suomi

Svenska

Български

Română

Nederlands/Français

Suomi/Svenska

Français/Deutsch

B.3. Ühenduse logosse lisatavad märgised**B.3.1. Üheosalised märgised:**

BG: БИОЛОГИЧНО ЗЕМЕДЕЛИЕ

ES: AGRICULTURA ECOLÓGICA

CS: EKOLOGICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ

DA: ØKOLOGISK JORDBRUG

DE: BIOLOGISCHE LANDWIRTSCHAFT, ÖKOLOGISCHER LANDBAU

ET: MAHEPÕLLUMAJANDUS, ÖKOLOOGILINE PÕLLUMAJANDUS

EL: ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

EN: ORGANIC FARMING

FR: AGRICULTURE BIOLOGIQUE

IT: AGRICOLTURA BIOLOGICA

LV: BIOLOĢISKĀ LAUKSAIMNIECĪBA

LT: EKOLOGINIS ŽEMĖS ŪKIS

HU: ÖKOLÓGIAI GAZDÁLKODÁS

MT: AGRIKULTURA ORGANIKA

NL: BIOLOGISCHE LANDBOUW

PL: ROLNICTWO EKOLOGICZNE

PT: AGRICULTURA BIOLÓGICA

RO: AGRICULTURĂ ECOLOGICĂ

SK: EKOLOGICKÉ POĽNOHOSPODÁRSTVO

SL: EKOLOŠKO KMETIJSTVO

FI: LUONNONMUKAINEN MAATALOUSTUOTANTO

SV: EKOLOGISKT JORDBRUK

B.3.2. Kaheosalised märgised:

Kaheosalised märgised punktis B.3.1 mainitud keeltes on lubatud juhul, kui need vastavad järgmistele näidistele:

NL/FR: BIOLOGISCHE LANDBOUW — AGRICULTURE BIOLOGIQUE

FI/SV: LUONNONMUKAINEN MAATALOUSTUOTANTO – EKOLOGISKT JORDBRUK

FR/DE: AGRICULTURE BIOLOGIQUE — BIOLOGISCHE LANDWIRTSCHAFT

B.4. Graafile juhend**SISUKORD**

1. Sissejuhatus
2. Logo tavakasutus
 - 2.1. Värviline logo (etalonvärv)
 - 2.2. Ühevärviline logo: must-valge logo
 - 2.3. Taustavärvidega kontrastne logo
 - 2.4. Tüpopograafia
 - 2.5. Keel
 - 2.6. Minimaalsed lubatavad mõõtmed
 - 2.7. Logo kasutamise eritingimused
3. Originaaltõmmised
 - 3.1. Kahevärvitrükk
 - 3.2. Kontuurjoonis
 - 3.3. Ühevärvitrükk: must-valge logo
 - 3.4. Värvinäidised

1. SISSEJUHATUS

Graafile juhend on ettevõtjatele logo taasesitamiseks mõeldud abivahend.

2. LOGO TAVAKASUTUS

2.1. Värviline logo (etalonvärvid)

Värvilise logo puhul kasutatakse otsevärve (Pantone) või neljavärvitrükki. Etalonvärvid on esitatud järgmistel näidistel.

Logo in pantone

GREEN: Pantone 367

BLUE: Pantone Reflex Blue
Text in blue

Logo in four-colour process

GREEN: 30,5 % cyan + 60 % yellow

BLUE: 100 % cyan + 80 % magenta
Text in blue

2.2. Ühevärviline logo: must-valge logo

Must-valget logo võib kasutada vastavalt järgmisele näidisele:

2.3. Taustavärvidega kontrastne logo

Värvilise logo puhul värvilisel taustal, mis muudab logo raskesti loetavaks, tuleb logo ja tausta kontrasti suurendamiseks ümbritseda logo valge piirjoonega:

Logo värvilisel taustal

2.4. Tüüpograafia

Tekst trükkida frutiger- või myriad-kirjas, poolpaksude kitsaste suurtähtedega.

Tähesuurust vähendatakse vastavalt punktis 2.6 ettenähtud normidele.

2.5. Keel

Kasutada võib ühte või mitut keelt vastavalt osas B.3 esitatud nõuetele.

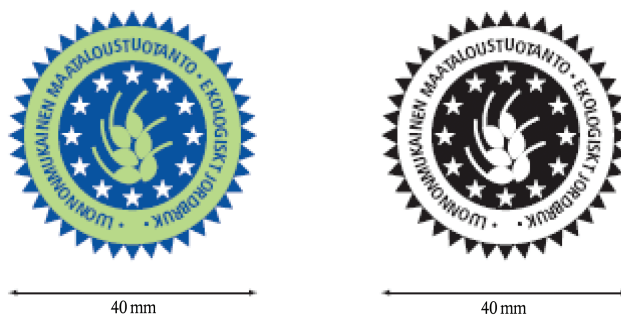
2.6. Minimaalsed lubatavad mõõtmed

Kui logo asetamiseks eri tüüpi märgistele läheb vaja vähendamist, siis kasutatakse järgmisi minimaalseid mõõtmeid:

- a) üheosalise märgisega logo puhul: minimaalne läbimõõt 20 mm.

- b) kaheosalise märgisega logo puhul: minimaalne läbimõõt 40 mm.

2.7. Logo kasutamise eritingimused

Logo kasutamise eesmärk on anda toodetele konkreetne väärtus. Kõige tõhusamalt mõjub seetõttu värviline logo, sest see on selgemini eristatav ning tarbija võtab selle kergemini ja kiiremini omaks.

Ühevärvitrükkis (must-valge) logo kasutamine punkti 2.2 kohaselt on soovitatav ainult juhul, kui värvide kasutamine ei ole tehniliselt võimalik.

3. ORIGINAALTÕMMISED

3.1. Kahevärvitrükk

- Ühesugune märgis kõigis keeltes
- Punktis B.3.2 nimetatud keelekombinatsioonide näidised

ESPAÑOL

PANTONE 367

PANTONE REFLEX BLUE

DANSK

PANTONE 367

PANTONE REFLEX BLUE

DEUTSCH

PANTONE 367

PANTONE REFLEX BLUE

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

PANTONE 367

PANTONE REFLEX BLUE

ENGLISH

PANTONE 367

PANTONE REFLEX BLUE

FRANÇAIS

PANTONE 367

PANTONE REFLEX BLUE

ITALIANO

PANTONE 367

PANTONE REFLEX BLUE

NEDERLANDS

PANTONE 367

PANTONE REFLEX BLUE

PORTUGUÊS

PANTONE 367

PANTONE REFLEX BLUE

SUOMI

PANTONE 367

PANTONE REFLEX BLUE

SVENSKA

PANTONE 367

PANTONE REFLEX BLUE

— Punktis B.3.2 nimetatud keelekombinatsioonide näidised

NEDERLANDS/FRANÇAIS

PANTONE 367

PANTONE REFLEX BLUE

SUOMI/SVENSKA

PANTONE 367

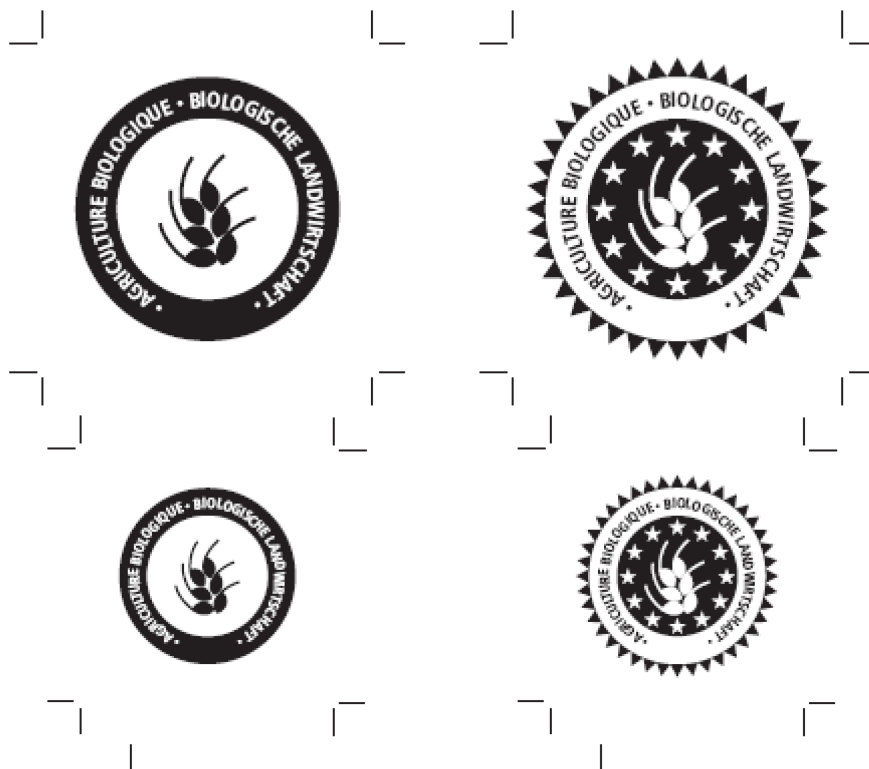
PANTONE REFLEX BLUE

FRANÇAIS/DEUTSCH

PANTONE 367

PANTONE REFLEX BLUE

3.2. Kontuurjoonis

3.3. Ühevärvitrükk: must-valge logo

3.4. Värvinäidised

PANTONE REFLEX BLUE

PANTONE 367

XII LISA

Ettevõtjale väljastatava tõendava dokumendi näidis vastavalt määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 29 lõikele 1 ja käesoleva määruse artiklile 68

Ettevõtjale väljastatav tõendav dokument vastavalt määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 29 lõikele 1	
Dokumendi number:	
Ettevõtja nimi ja aadress: põhitegevus (tootja, töötleja, importija vm):	Kontrollorgani või kontrolliasutuse nimi, aadress ja koodnumber:
Tooterühmad ja tegevus: — taimed ja taimsed saadused: — Loomad ja loomsed saadused: — töödeldud tooted:	määratletud kui: mahepõllumajanduslik tootmine, mahepõllumajandusele üleminekujärgu tooted, samuti mittemahepõllumajanduslik tootmine, mille puhul toimub määruse (EÜ) nr 834/2007 artiklis 11 osutatud paralleelne tootmine
Kehtivusaeg: Taimsed saadused alates kuni..... Loomsed saadused alates kuni..... Töödeldud tooted alates..... kuni.....	Kontrolli(de) kuupäev:
Käesolev dokument on antud välja kooskõlas määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 29 lõikega 1 ning määrusega (EÜ) nr [889/2008 = käesolev määrus]. Eespool nimetatud tootja tegevust on kontrollitud ja ta vastab kõnealustes määrustes sätestatud nõuetele. Kuupäev, koht: Väljastava kontrollorgani või kontrolliasutuse esindaja allkiri:	

XIII LISA

Artikli 69 kohane müüja kinnituse näidis

Nõukogu määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 9 lõike 3 kohane müüja kinnitus	
Müüja nimi ja aadress:	
Tunnusandmed (nt partii number või laonumber):	Toote nimetus:
Komponendid (Märkige kõik tootes olevad / viimases tootmisprotsessis kasutatud komponendid) 	
Kinnitan, et käesolev toode ei ole valmistatud GModest ega GMode abil nõukogu määruse (EÜ) nr 834/2007 artiklites 2 ja 9 määratletud tähenduses. Mul ei ole teavet, mille põhjal võiks oletada, et käesolev kinnitus ei ole õige. Seega kinnitan, et eelnimetatud toode vastab määruse (EÜ) nr 834/2007 artiklile 9, mis keelab GMode kasutamise. Võtan kohustuse teatada meie kliendile ja tema kontrollorganile või kontrolliasutusele viivitamata käesoleva kinnituse tühistamisest või muutmisest või kui ilmneb teavet, mis seab kahtluse alla selle õigsuse. Luban määruse (EÜ) nr 834/2007 artiklis 2 määratletud kontrollorganil või kontrolliasutusel, kes teostab järelevalvet meie kliendi üle, uurida käesoleva kinnituse õigsust ja võtta vajaduse korral analüütiliseks tõendamiseks vajalikke proove. Nõustun ka sellega, et kirjeldatud ülesannet võib teostada kontrollorgani poolt kirjalikult määratud sõltumatu institutsioon. Allakirjutanu vastutab käesoleva kinnituse õigsuse eest.	
Riik, koht, kuupäev, müüja allkiri:	Müüja äriühingu tempel (vajaduse korral):

XIV LISA

Artiklis 96 osutatud vastavustabel

Määrus (EMÜ) nr 2092/91	1) Määrus (EÜ) nr 207/93 2) Määrus (EÜ) nr 223/2003 3) Määrus (EÜ) nr 1452/2003	Käesolev määrus
—		Artikkel 1
—		Artikli 2 punkt a
Artikli 4 lõige 15		Artikli 2 punkt b
III lisa C osa esimene taane		Artikli 2 punkt c
III lisa C osa teine taane		Artikli 2 punkt d
—		Artikli 2 punkt e
—		Artikli 2 punkt f
—		Artikli 2 punkt g
—		Artikli 2 punkt h
Artikli 4 lõige 24		Artikli 2 punkt i
—		Artikli 3 lõige 1
I lisa B osa punktid 7.1 ja 7.2		Artikli 3 lõige 2
I lisa B osa punkt 7.4		Artikli 3 lõige 3
I lisa A osa punkt 2.4		Artikli 3 lõige 4
I lisa A osa punkt 2.3		Artikli 3 lõige 5
—		Artikkel 4
Artikli 6 lõige 1 ja I lisa A osa punkt 3		Artikkel 5
I lisa A osa punkt 5		Artikkel 6
I lisa B ja C osa (pealkirjad)		Artikkel 7
I lisa B osa punkt 3.1		Artikli 8 lõige 1
I lisa C osa punkt 3.1		Artikli 8 lõige 2
I lisa B osa punktid 3.4, 3.8, 3.9, 3.10 ja 3.11		Artikli 9 lõiked 1–4
I lisa C osa punkt 3.6		Artikli 9 lõige 5
I lisa B osa punkt 8.1.1		Artikli 10 lõige 1
I lisa B osa punkt 8.2.1		Artikli 10 lõige 2
I lisa B osa punkt 8.2.2		Artikli 10 lõige 3
I lisa B osa punkt 8.2.3		Artikli 10 lõige 4
I lisa B osa punkt 8.3.5		Artikli 11 lõige 1
I lisa B osa punkt 8.3.6		Artikli 11 lõige 2
I lisa B osa punkt 8.3.7		Artikli 11 lõige 3
I lisa B osa punkt 8.3.8		Artikli 11 lõiked 4 ja 5
I lisa B osa punktid 6.1.9 ja 8.4.1–8.4.5		Artikli 12 lõiked 1–4
I lisa B osa punkt 6.1.9		Artikli 12 lõige 5

Määrus (EMÜ) nr 2092/91	1) Määrus (EÜ) nr 207/93 2) Määrus (EÜ) nr 223/2003 3) Määrus (EÜ) nr 1452/2003	Käesolev määrus
I lisa C osa punktid 4 ja 8.1–8.5		Artikkel 13
I lisa B osa punkt 8.1.2		Artikkel 14
I lisa B osa punktid 7.1 ja 7.2		Artikkel 15
I lisa B osa punkt 1.2		Artikkel 16
I lisa B osa punkt 1.6		Artikli 17 lõige 1
I lisa B osa punkt 1.7		Artikli 17 lõige 2
I lisa B osa punkt 1.8		Artikli 17 lõige 3
I lisa B osa punkt 4.10		Artikli 17 lõige 4
I lisa B osa punkt 6.1.2		Artikli 18 lõige 1
I lisa B osa punkt 6.1.3		Artikli 18 lõige 2
I lisa C osa punkt 7.2		Artikli 18 lõige 3
I lisa B osa punkt 6.2.1		Artikli 18 lõige 4
I lisa B osa punkt 4.3		Artikli 19 lõige 1
I lisa C osa punktid 5.1 ja 5.2		Artikli 19 lõiked 2–4
I lisa B osa 4.1, 4.5, 4.7 ja 4.11		Artikkel 20
I lisa B osa punkt 4.4		Artikkel 21
Artikkel 7		Artikkel 22
I lisa B osa punktid 3.1.3, 5.4, 8.2.5 ja 8.4.6		Artikkel 23
I lisa B osa punktid 5.3, 5.4, 5.7 ja 5.8		Artikkel 24
I lisa C osa punkt 6		Artikkel 25
III lisa punktid E.3 ja B		Artikkel 26
Artikli 5 lõige 3 ja VI lisa osad A ja B		Artikkel 27
Artikli 5 lõige 3		Artikkel 28
Artikli 5 lõige 3	1): artikkel 3	Artikkel 29
III lisa punkt B.3		Artikkel 30
III lisa punkt 7		Artikkel 31
III lisa punkt E.5		Artikkel 32
III lisa punkt 7a		Artikkel 33
III lisa punkt C.6		Artikkel 34
III lisa punktid 8 ja A.2.5		Artikkel 35
I lisa A osa punktid 1.1–1.4		Artikkel 36
I lisa B osa punkt 2.1.2		Artikkel 37
I lisa B osa punktid 2.1.1, 2.2.1 ja 2.3 ning I lisa C osa punktid 2.1 ja 2.3		Artikkel 38
I lisa B osa punkt 6.1.6		Artikkel 39
III lisa punktid A.1.3 ja b		Artikkel 40
I lisa C osa punkt 1.3		Artikkel 41

Määrus (EMÜ) nr 2092/91	1) Määrus (EÜ) nr 207/93 2) Määrus (EÜ) nr 223/2003 3) Määrus (EÜ) nr 1452/2003	Käesolev määrus
I lisa B osa punkti 3.4 esimene taane ja punkti 3.6 lõige b		Artikkel 42
I lisa B osa punkt 4.8		Artikkel 43
I lisa C osa punkt 8.3		Artikkel 44
Artikli 6 lõige 3		Artikkel 45
	3): artikli 1 lõiked 1 ja 2	Artikli 45 lõiked 1 ja 2
	3): artikli 3 lõige a	Artikli 45 lõige 1
	3): artikkel 4	Artikli 45 lõige 3
	3): artikli 5 lõige 1	Artikli 45 lõige 4
	3): artikli 5 lõige 2	Artikli 45 lõige 5
	3): artikli 5 lõige 3	Artikli 45 lõige 6
	3): artikli 5 lõige 4	Artikli 45 lõige 7
	3): artikli 5 lõige 5	Artikli 45 lõige 8
I lisa B osa punkt 8.3.4		Artikkel 46
I lisa B osa punkti 3.6 lõige a		Artikli 47 lõige 1
I lisa B osa punkt 4.9		Artikli 47 lõige 2
I lisa C osa punkt 3.5		Artikli 47 lõige 3
	3): artikkel 6	Artikkel 48
	3): artikkel 7	Artikkel 49
	3): artikli 8 lõige 1	Artikli 50 lõige 1
	3): artikli 8 lõige 2	Artikli 50 lõige 2
	3): artikli 9 lõige 1	Artikli 51 lõige 1
	3): artikli 9 lõiked 2 ja 3	Artikli 51 lõige 2
		Artikli 51 lõige 3
	3): artikkel 10	Artikkel 52
	3): artikkel 11	Artikkel 53
	3): artikli 12 lõige 1	Artikli 54 lõige 1
	3): artikli 12 lõige 2	Artikli 54 lõige 2
	3): artikkel 13	Artikkel 55
	3): artikkel 14	Artikkel 56
		Artikkel 57
		Artikkel 58
	2): artiklid 1 ja 5	Artikkel 59
	2): artiklid 5 ja 3	Artikkel 60
	2): artikkel 4	Artikkel 61
Artikli 5 lõige 5		Artikkel 62
III lisa punkt 3		Artikkel 63
III lisa punkt 4		Artikkel 64

Määrus (EMÜ) nr 2092/91	1) Määrus (EÜ) nr 207/93 2) Määrus (EÜ) nr 223/2003 3) Määrus (EÜ) nr 1452/2003	Käesolev määrus
III lisa punkt 5		Artikkel 65
III lisa punkt 6		Artikkel 66
III lisa punkt 10		Artikkel 67
—		Artikkel 68
—		Artikkel 69
III lisa A osa punkt 1		Artikkel 70
III lisa A osa punkt 1.2		Artikkel 71
—		Artikkel 72
III lisa A osa punkt 1.3		Artikkel 73
III lisa A osa punkt 2.1		Artikkel 74
III lisa A osa punkt 2.2		Artikkel 75
III lisa A osa punkt 2.3		Artikkel 76
I lisa B osa punkt 5.6		Artikkel 77
I lisa C osa punktid 5.5, 6.7, 7.7 ja 7.8		Artikkel 78
III lisa A osa punkt 2.4		Artikkel 79
III lisa B osa punkt 1		Artikkel 80
III lisa C osa		Artikkel 81
III lisa C osa punkt 1		Artikkel 82
III lisa C osa punkt 2		Artikkel 83
III lisa C osa punkt 3		Artikkel 84
III lisa C osa punkt 5		Artikkel 85
III lisa D osa		Artikkel 86
III lisa E osa		Artikkel 87
III lisa E osa punkt 1		Artikkel 88
III lisa E osa punkt 2		Artikkel 89
III lisa E osa punkt 4		Artikkel 90
III lisa punkt 9		Artikkel 91
III lisa punkt 11		Artikkel 92
—		Artikkel 93
—		Artikkel 94
I lisa B osa punkt 6.1.5		Artikli 95 lõige 1
I lisa B osa punkt 8.5.1		Artikli 95 lõige 2
—		Artikli 95 lõiked 3–8
—		Artikkel 95
—		Artikkel 96
—		Artikkel 97
II lisa A osa		I lisa

Määrus (EMÜ) nr 2092/91	1) Määrus (EÜ) nr 207/93 2) Määrus (EÜ) nr 223/2003 3) Määrus (EÜ) nr 1452/2003	Käesolev määrus
II lisa B osa		II lisa
VIII lisa		III lisa
VII lisa		IV lisa
II lisa C osa		V lisa
II lisa D osa		VI lisa
II lisa E osa		VII lisa
VI lisa A ja B osa		VIII lisa
VI lisa C osa		IX lisa
—		X lisa
—		XI lisa
—		XII lisa
—		XIII lisa
—		XIV lisa